

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2013 M. RUGSĖJO 13 D. NUTARIMO NR. O3-367 „DĖL VALSTYBĖS REGULIUOJAMŲ KAINŲ GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIJE NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2014 m. spalio 13 d. Nr. O3-839

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 9 straipsnio 1, 2, 3 ir 6 dalimis, Gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo-išleidimo taškų kainodaros modelio metodinėmis gairėmis, patvirtintomis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2014 m. rugpjūčio 7 d. nutarimu Nr. O3-765 „Dėl gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo-išleidimo taškų kainodaros modelio metodinių gairių“, Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymu, Nacionalinio euro įvedimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 604 „Dėl Nacionalinio euro įvedimo plano bei Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo“, III, IV skyriais, Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1-245 „Dėl Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, bei atsižvelgdama į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005, preambulės 19 punktą ir 13 straipsnio 1 dalį, Europos Komisijos 2013 m. spalio 14 d. reglamentą Nr. 984/2013, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009, Europos Komisijos 2014 m. kovo 26 d. reglamentą Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas, Komisijos Dujų ir elektros departamento Dujų skyriaus 2014 m. spalio 2 d. pažymą Nr. O5-263 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimo Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ ir 2014 m. spalio 10 d. pažymą Nr. O5-271 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos Dujų ir elektros departamento Dujų skyriaus 2014 m. spalio 2 d. pažymos Nr. O5-263 papildymo“, Komisija n u t a r i a:

1. Pakeisti Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką, patvirtintą Komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“, ir išdėstyti ją nauja redakcija (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Komisijos 2014 m. liepos 28 d. nutarimą Nr. O3-349 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimo Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“.

3. Nustatyti, kad šio nutarimo 1 punkte nurodytos Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos 17.1.1.1 punkte nurodyto gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo taško viršutinė kainos riba 2015 metais yra lygi nuliui.

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos

2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367

(Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014 m. spalio 13 d. nutarimo Nr. O3-839 redakcija)

VALSTYBĖS REGULIUOJAMŲ KAINŲ GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIJE NUSTATYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja gamtinių dujų įmonių reguliuojamų paslaugų (produktų) kainų viršutinių ribų ir konkrečių kainų nustatymą, kai reguliuojamų kainų paslaugos (produktai) patenka į:

- 1.1. gamtinių dujų perdavimo veiklos verslo vienetą;
- 1.2. gamtinių dujų skirstymo veiklos verslo vienetą;
- 1.3. gamtinių dujų skystinimo veiklos verslo vienetą;
- 1.4. gamtinių dujų laikymo veiklos verslo vienetą;

1.5. gamtinių dujų tiekimo veiklos verslo vienetą, jei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija), vadovaujantis Komisijos patvirtintomis Rinkų tyrimo taisyklėmis, atlikto gamtinių dujų rinkos tyrimo metu yra nustatoma, kad dėl veiksmingos konkurencijos trūkumo asmuo taiko pernelyg dideles kainas, tai yra palyginamosios analizės metodu įvertintas vidutinės kainas, viršijančias gamtinių dujų ir gamtinių dujų tiekimo paslaugos kainas, arba naudoja kainų spaudimą, tuo darydamas žalą rinkos dalyviams.

2. Metodikos tikslas – nustatyti skaidrius, objektyvius, nediskriminuojančius principus ir konkrečius skaičiavimo metodus kainų viršutinėms riboms ir konkrečioms kainoms nustatyti.

3. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu, Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1-245 „Dėl Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir atsižvelgiant į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005, Europos Komisijos 2013 m. spalio 14 d. reglamentą Nr. 984/2013, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009, Europos Komisijos 2014 m. kovo 26 d. reglamentą Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas ir kitus Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus.

4. Metodikoje vartojamos sąvokos:

Bazinis gamtinių dujų kiekis – suskaičiuotas vidutinis gamtinių dujų kiekis (perdavimo veikloje – perdavimo sistemos pajėgumai) penkerių metų laikotarpiui, išreikštas megavatvalandėmis (MWh) (perdavimo veikloje – MWh per parą), naudojant bazinę viršutinę gamtinių dujų degimo šilumos vertę. Atliekant konkrečių metų reguliuojamų kainų viršutinių ribų skaičiavimus, įvertinami prognozuojami tų metų gamtinių dujų kiekio ir (ar) pajėgumų nuokrypiai, kuriuos pagrindžia dujų įmonė.

Bazinės sąnaudos – suskaičiuotos vidutinės ekonomiškai pagrįstos (būtiniosios) reguliuojamos paslaugos sąnaudos penkerių metų laikotarpiui. Atliekant konkrečių metų

reguliuojamų kainų viršutinių ribų skaičiavimus, Metodikos nustatyta tvarka įvertinami prognozuojami tų metų sąnaudų nuokrypiai, kuriuos pagrindžia dujų įmonė.

Dujotiekio segmentas – du atskirus vienas šalia kito esančius taškus jungiantis dujotiekis ar jo dalis, iš kurių vienas yra konkretaus dujotiekio segmento pradžios taškas, o kitas – jo pabaigos taškas. Atskiri taškai gali būti: įleidimo taškas, išleidimo taškas, kitas sujungimo taškas. Kitas sujungimo taškas perdavimo tinkle identifikuojamas tose vietose, kur keičiami techniniai dujotiekio duomenys, t.y. gamtinių dujų srauto kryptis, dujotiekio pajėgumai ir kt. Dujotiekio segmento pradžios taškas nustatomas ten, kur nustatoma dujų srauto krypties pradžia.

Gamtinių dujų importas – gamtinių dujų pateikimas iš kitų valstybių į Lietuvos Respubliką, išskyrus gamtinių dujų įmonių iš Europos Sąjungos valstybių narių saugyklų tiekiamas dujas.

Įleidimo taškas – taškas, į kurį rinkos dalyvis pristato perdavimui skirtas dujas ir kuriame prasideda dujų perdavimas paslaugos teikėjo sistemoje.

Išleidimo taškas – taškas, kuriame baigiasi perdavimo paslaugos teikėjo sistema ir dujos yra pristatomos į perdavimo sistemos tarpvalstybinius taškus, sujungimo su Lietuvos gamtinių dujų skirstymo sistemomis taškus, tiesiogiai prie perdavimo sistemos prijungtas vartotojų sistemas. Išleidimo taškai skirstomi į vidinius, skirtus pristatyti gamtines dujas Lietuvos perdavimo sistemos naudotojams į jų pristatymo vietas arba dujų skirstymo stotis, ir išorinius, skirtus pristatyti gamtines dujas į tarpvalstybinius taškus.

Kainos viršutinė riba – tai gamtinių dujų įmonės atitinkamos reguliuojamos paslaugos bazinių sąnaudų bei investicijų grąžos sumos ir atitinkamos reguliuojamos veiklos bazinio gamtinių dujų kiekio (perdavimo veikloje – perdavimo sistemos pajėgumų) santykis, kuris kartą per metus gali būti koreguojamas, pasikeitus infliacijos lygiui, importuojamų (atgabenamų) gamtinių dujų kainoms, mokesčiams, reguliuojamos paslaugos gamtinių dujų kiekiui ir (ar) pajėgumams, teisės aktų reikalavimams, gamtinių dujų įmonėms įgyvendinus su Komisija suderintas investicijas ar nukrypęs nuo pagal šią Metodiką nustatytų rodiklių.

Metai – laikotarpis, kuris prasideda bet kurių kalendorinių metų sausio 1 d. 9 valandą ir baigiasi kitų kalendorinių metų sausio 1 d. 9 valandą. Nuo 2016 m. sausio 1 d. dujų metais laikytinas laikotarpis, kuris prasideda 2016 m. sausio 1 d. 9 valandą ir baigiasi 2016 spalio 1 d. 7 valandą. Nuo 2016 m. spalio 1 d. dujų metais laikytinas laikotarpis, kuris prasideda spalio 1 d. 7 valandą ir pasibaigia ateinančių kalendorinių metų spalio 1 d. 7 valandą.

Metinės sąnaudos – suskaičiuotos ekonomiškai pagrįstos (būtiniosios) reguliuojamos paslaugos sąnaudos vienerių metų laikotarpiui.

Mėnuo – laikotarpis nuo pirmos kalendorinės ataskaitinio mėnesio dienos 9 valandos iki pirmos kalendorinės dienos po ataskaitinio mėnesio 9 valandos. Nuo 2016 m. sausio 1 d. mėnesiu laikytinas laikotarpis nuo pirmos kalendorinės ataskaitinio mėnesio dienos 9 valandos iki pirmos kalendorinės dienos po ataskaitinio mėnesio 9 valandos, išskyrus 2016 m. rugsėjo mėnesį, kuris pasibaigia 2016 m. spalio 1 d. 7 valandą. Nuo 2016 m. spalio 1 d. mėnesiu laikytinas laikotarpis, kuris prasideda pirmą kalendorinio ataskaitinio mėnesio dieną 7 valandą ir trunka iki pirmos kalendorinės dienos po ataskaitinio mėnesio 7 valandos.

Para – laikotarpis, prasidedantis bet kurią dieną 9 valandą ryto ir besibaigiantis kitą dieną 9 valandą ryto. Nuo 2016 m. sausio 1 d. para laikytinas laikotarpis, prasidedantis bet kurią dieną 9 valandą ryto ir besibaigiantis kitą dieną 9 valandą ryto, išskyrus 2016 m. rugsėjo mėn. 30 dieną, kuri prasideda 9 valandą ir baigiasi spalio 1 d. 7 valandą. Nuo 2016 m. spalio 1 d. para laikytinas laikotarpis, kuris prasideda bet kurią dieną 7 valandą ryto ir trunka iki kitos dienos 7 valandos ryto.

Transportavimas – gamtinių dujų gabenimas gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistema.

Tarifas – prognozuojamų gamtinių dujų (produkto), konkrečių perdavimo, skirstymo, laikymo, skystinimo, tiekimo kainų bei skirtumo tarp ankstesnio tarifų galiojimo laikotarpio prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų (produkto) kainų suma, taikoma buitiniams vartotojams.

Tiekimo kainos viršutinė riba – tai gamtinių dujų įmonės tiekimo veiklos bazinių sąnaudų santykio su tiekimo veiklos baziniu gamtinių dujų kiekiu ir Komisijos nustatytos pelno maržos

suma.

SGD perkrova – suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo operatoriaus teikiamos paslaugos, apimančios SGD krovą į SGD terminalą, jų laikiną saugojimą SGD terminale ir SGD iškrovimą iš SGD terminalo į laivus, gabenančius SGD.

Finansinė – investicinė veikla – gamtinių dujų įmonės veiksmas, tiesiogiai nesusijęs su reguliuojama veikla, reguliacinės turto bazės dydžio pasikeitimu, kuriais gamtinių dujų įmonė įgyja, sukaupia, kontroliuoja ir naudoja finansinį turą.

Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos turi tokią pačią reikšmę, kaip apibrėžta energetikos veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ir teisės aktuose.

II SKYRIUS GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIAUS KAINODAROS TAISYKLĖS

5. Reguliuojamų paslaugų kainos:

5.1. nurodytos Metodikos III skyriaus I skirsnyje, IV skyriuje, V skyriaus I skirsnyje, VII skyriuje – lygios reguliuojamų kainų paslaugų teikimo sąnaudoms, įskaitant investicijų grąžą;

5.2. nurodytos Metodikos III skyriaus II skirsnyje, V skyriaus II skirsnyje – lygios reguliuojamų kainų paslaugų teikimo sąnaudoms;

5.3. nurodytos Metodikos V skyriaus III skirsnyje – lygios reguliuojamų kainų paslaugų teikimo sąnaudoms, įskaitant rizikos premiją;

5.4. nurodytos Metodikos VI skyriaus I skirsnyje – lygios reguliuojamų kainų paslaugų teikimo sąnaudoms, įskaitant tiekimo maržą;

5.5. nurodytos Metodikos VI skyriaus III skirsnyje – lygios sąnaudoms, patirtoms tiekiant suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinąjį kiekį, įskaitant paskirtojo tiekėjo maržą.

6. Reguliuojamų paslaugų kainų, nurodytų Metodikos 5.1, 5.3 ir 5.4 punktuose, atveju gamtinių dujų kainodaroje taikomas ilgalaikių kainų mechanizmas, t. y. reguliuojamam laikotarpiui nustatoma kainos viršutinė riba, kuri antrais ir vėlesniais metais koreguojama, nustatant pakoreguotą kainos viršutinę ribą.

7. SGD perkrovos paslaugos kaina nustatoma penkeriems metams, gamtinių dujų sistemos balansavimo paslaugų ir paskirtojo tiekėjo kainos nustatomos vieneriems metams, gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams – kas pusę metų.

8. Kainų viršutinės ribos yra Komisijos nustatomos 5 metų reguliavimo periodui, išskyrus gamtinių dujų tiekimo kainos viršutinę ribą, kurios galiojimo laikotarpis nustatomas motyvuotu Komisijos sprendimu, atlikus gamtinių dujų rinkos tyrimą.

9. Nustatant kainų viršutines ribas ir reguliuojamų paslaugų kainas, atsižvelgiama į:

9.1. atitinkamiems verslo vienetams ir atitinkamoms paslaugoms (produktams) Komisijos nustatytų bei faktiškai priskirtų reguliuojamos veiklos sąnaudų, įskaitant investicijų grąžą, apimtį praėjusio reguliavimo laikotarpio metu;

9.2. faktiškai suteiktų atitinkamų paslaugų (produktų) kiekius praėjusio reguliavimo laikotarpio metu;

9.3. naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju – prognozuojamų sąnaudų apimties ir prognozuojamų paslaugų (produktų) kiekių pagrįstumą, išskyrus atvejus, kai atitinkamos paslaugos viršutinės ribos ar kainos apskaičiavimo formulėje nustatyta kitaip;

9.4. gerą praktinį pavyzdį turinčių Lietuvos ir/ar Europos Sąjungos šalių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės, iš anksto viešai skelbiamos Komisijos tinklalapyje, duomenis;

9.5. praėjusio reguliavimo periodo konkrečios gamtinių dujų įmonės efektyvumo rodiklius;

9.6. suplanuotus gamtinių dujų įmonės veiklos pokyčius per ateinantį reguliavimo periodą, įskaitant su Komisija suderintų investicijų įgyvendinimą, turėsiančių poveikį sąnaudų, įskaitant investicijų grąžą, bei patiekiamų paslaugų (produktų) kiekio apimčiai;

9.7. gali būti atsižvelgiama į po praėjusio reguliavimo periodo įvyksiančius reikšmingus įvykius, turėsiančius įtakos sąnaudų dydžiui ir struktūrai.

10. Reguluojamos paslaugos sąnaudoms yra priskiriamos ekonomiškai pagrįstos sąnaudos, būtinos gamtinių dujų įmonės reguliuojamai veiklai vykdyti. Būtinos sąnaudos yra suprantamos, kaip sąnaudos, kurių nepatyrusi gamtinių dujų įmonė negalėtų saugiai ir efektyviai vykdyti reguliuojamos veiklos bei su ja susijusių teisės aktų įpareigojimų. Finansinės-investicinės veiklos sąnaudos nepriskiriamos prie reguliuojamos veiklos sąnaudų.

11. Planuojamus sąnaudų pokyčius gamtinių dujų įmonė turi argumentuoti. Jei gamtinių dujų įmonė nepateikia sąnaudų pasikeitimų motyvų arba jos nėra tinkamai pagrįstos, šios sąnaudos nėra pripažįstamos pagrįstomis. Naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju atsižvelgiama į prognozuojamas sąnaudas, kurias gamtinių dujų įmonė turi pagrįsti ir argumentuoti ir prognozuojamus paslaugų (produktų) kiekius, išskyrus atvejus, kai atitinkamos paslaugos viršutinės ribos ar kainos apskaičiavimo formulėje nustatyta kitaip.

12. Atitinkamos bazinių sąnaudų grupės, priskirtinos paslaugai, kuri reguliuojama nustatant kainos viršutinę ribą ar kainą penkeriems metams, apimtis nustatoma:

12.1. Sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms atveju atsižvelgiama į:

12.1.1. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių penkerių metų faktinius ir Komisijos nustatytus pastoviuosius gamtinių dujų technologinėms reikmėms kiekius;

12.1.2. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių penkerių metų faktinę ir Komisijos nustatytą gamtinių dujų technologinėms reikmėms kiekio metinę apimtį, kai gamtinių dujų technologinėms reikmėms kiekiai priklauso nuo realizuoto kiekio;

12.1.3. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias gamtinių dujų technologinėms reikmėms kiekio faktinius ir būsimus apimties pokyčius, pagrįstumą;

12.1.4. praėjusių reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpiu įgyvendintų investicijų įtaką gamtinių dujų technologinėms reikmėms kiekių pokyčius;

12.1.5. prognozuojamą gamtinių dujų pirkimo kainą;

12.1.6. naujų investicijų į gamtinių dujų infrastruktūras lemiamą gamtinių dujų technologinėms reikmėms kiekių poreikį, nustatomą pagal su Komisija suderintus investicinius projektus arba su Komisija suderintus principus.

12.2. Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

12.2.1. metų, kuriems nustatoma kainų viršutinė riba, pradžiai esančių atitinkamai paslaugai priskirtų ilgalaikio turto vienetų priskaitytiną metinę nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumą;

12.2.2. Komisijos nustatyta tvarka suderintas ir įvykdytas investicijas;

12.2.3. koreguojančias nusidėvėjimo (amortizacijos) sumas, priskirtinas atitinkamai paslaugai, kurios turi būti nustatytos, jei praėjusio laikotarpio metu gamtinių dujų įmonė dėl kokių nors priežasčių turėjo faktinių nukrypimų nuo ilgalaikės reguliuojamos veiklos programos (investicijų programos) vykdymo;

12.2.4. planuojamus ilgalaikio turto vienetų nurašymus, perleidimus;

12.2.5. gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-316 „Dėl Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 23 ir 32 punktuose nurodytus apribojimus.

12.2.6. Komisija vertina nusidėvėjimo sąnaudų panaudojimą. Vykdydama investicijas atitinkamoje veikloje dujų įmonė pirmiausiai turi panaudoti lėšas, sukauptas nusidėvėjimo sąnaudoms šioje veikloje dengti.

12.3. Remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

12.3.1. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių penkerių metų Komisijos nustatytą ir faktinę šių sąnaudų metinę apimtį: jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas/neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

12.3.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą, pateikiant per reguliavimo periodą numatomų remontų planus ir investicijų programą;

12.3.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

12.3.4. naujų infrastruktūrų remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudas, nustatomas pagal šios infrastruktūros techninės priežiūros reikalavimus.

12.4. Personalo sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

12.4.1. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių metų prieš naują reguliavimo periodą Komisijos nustatytą ir faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį ir darbuotojų skaičių, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės metinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

12.4.2. Finansų ministerijos skelbiamą ateinančių vienerių metų prognozuojamą vidutinį darbo užmokesčio pokytį, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris yra lygus pusei prognozuojamos metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc., kuris nustatant viršutinę kainos ribą vėlesniems reguliavimo metams yra pakoreguojamas atsižvelgiant į faktinį Statistikos departamento skelbiamą darbo užmokesčio augimą, vadovaujantis Metodikos 19.7.6 ar 49.7.5 punktu;

12.4.3. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

12.4.4. darbuotojų skaičiaus pokyčio poreikį;

12.4.5. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

12.4.6. teisės aktus privalomojo socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokų dydžiui nustatyti;

12.4.7. naujų infrastruktūrų personalo sąnaudas, nustatomas atsižvelgiant į šios infrastruktūros techninės priežiūros reikalavimuose numatytą aptarnaujančio personalo skaičių ir kvalifikaciją.

12.5. Mokesčių sąnaudų atveju – vadovaujantis galiojančiais mokesčius reglamentuojančiais teisės aktais. Šios sąnaudos skaičiuojamos įvertinant metams prieš kainų viršutinių ribų nustatymą priskaitytinas sąnaudas ir per artimiausius vienerius metus, kuriems nustatoma (koreguojama) kainos viršutinė riba, planuojamas investicijas.

12.6. Administracinių sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

12.6.1. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių penkerių metų Komisijos nustatytą ir faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas/neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo laikotarpį dirbo neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

12.6.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

12.6.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą.

12.7. Rinkodaros ir pardavimų sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

12.7.1. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių penkerių metų Komisijos nustatytą ir faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

12.7.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

12.7.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą.

12.8. Kitų paskirstomų sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

12.8.1. praėjusio reguliavimo periodo paskutinių penkerių metų Komisijos nustatytą ir faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo efektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo periodo operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusį reguliavimo periodą dirbo neefektyviai, t. y. praėjusio reguliavimo laikotarpio operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

12.8.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius ar naujų sąnaudų atsiradimą, pagrįstumą.

12.9. Investicijų grąžos atveju:

12.9.1. atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos normą r (procentais), taikant optimalią finansavimo struktūrą, užtikrinančią mažiausią kapitalo kainą (70 proc. skolinto ir 30 proc. nuosavo kapitalo), pagal formulę:

$$ROI_i = r / 100 * RAB_i; \quad (1)$$

čia:

ROI_i – investicijų grąža, priskirtina paslaugai, Lt (Eur);

i – reguliuojamų kainų paslauga;

r – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, proc.;

RAB_i – paslaugai priskirtino reguliuojamo turto vertė, Lt (Eur).

12.9.2. Investicijų grąžos norma, taikant optimalią finansavimo struktūrą, nustatoma kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina (WACC), Komisijos viešai paskelbiama kasmet iki rugpjūčio 1 d. ir taikoma visą reguliavimo periodą;

12.9.2.1. vadovaujantis formule:

$$r = WACC = R_d \times D + R_e \times \frac{1}{1 - m} \times E; \quad (2)$$

čia:

r – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, proc.;

D – skolintas kapitalas (finansavimo skolinomomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;

E – nuosavas kapitalas (finansavimo nuosavomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;

R_d – skolinto kapitalo kaina (palūkanų norma), proc.;

R_e – nuosavo kapitalo grąža, proc.;

m – Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas, vieneto dalimis;

12.9.2.2. naudojant skolinto kapitalo kainos (palūkanų normos) dydį, proc., taikytiną

reguliavimo tikslams ateinančiu periodu. Komisija laiko, kad skolinto kapitalo kaina (palūkanų norma, už kurią gamtinių dujų įmonė gali gauti ilgalaikę paskolą) atitinka paskutinių dvylikos mėnesių prieš nustatant Komisijai skolinto kapitalo kainą, Lietuvos banko skelbiamų nefinansinėms korporacijoms suteiktų paskolų, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai, palūkanų normų vidurkį. Bet kuriuo atveju Komisijos nustatyta skolinto kapitalo kaina (palūkanų norma), proc., negali viršyti nuo 2004 m. spalio mėnesio iki paskutinio mėnesio prieš nustatant Komisijai skolinto kapitalo kainą, proc., Lietuvos banko skelbiamų nefinansinėms korporacijoms suteiktų paskolų, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai, palūkanų normų vidurkio, išskyrus 2008–2009 metų laikotarpį (ekonomikos sunkmečio laikotarpį, remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1295 „Dėl ekonomikos sunkmečio“);

12.9.2.3. naudojant nuosavo kapitalo kainos dydį, proc., taikytiną reguliavimo tikslams ateinančiu reguliavimo periodu. Komisija, nustatydamą nuosavo kapitalo kainą, proc.:

12.9.2.3.1. vadovaujasi formule:

$$R_e = R_f + \left(\beta_U \times \left(1 + (1 - m) \times \frac{D}{E} \right) \right) \times R_{erp} ; \quad (3)$$

čia:

R_f – nerizikingų investicijų grąžos norma, proc.;

R_{erp} – nuosavybės rizikos premija, proc.;

β_U – santykinis rizikos matmuo, atspindintis ūkio šakos rizikingumo lygį, palyginti su bendru šalies ūkio rizikingumu, kai įmonė veiklai finansuoti nenaudoja skolinto kapitalo (angl. *unlevered beta*);

D – skolintas kapitalas (finansavimo skolinomomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;

E – nuosavas kapitalas (finansavimo nuosavomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;

m – Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas, vieneto dalimis;

12.9.2.3.2. laikant, kad nerizikingų investicijų grąžos norma atitinka ne trumpesnės nei 3468 dienų trukmės (t. y. 10 metų ir artimos trukmės) Vyriausybės vertybinių popierių (toliau – VVP) litais ir (arba) euraiis aukcionų, vykusių per paskutinius 12 mėn. iki paskutinio mėnesio, prieš nustatant Komisijai nuosavo kapitalo kainą, proc., vidutinio svertinio pelningumo (pagal patenkintas paraiškas) aritmetinį vidurkį, proc. Tuo atveju, jei per paskutinius 12 mėn. iki paskutinio mėnesio, prieš nustatant Komisijai nuosavo kapitalo kainą, proc., neįvyko nė vienas ne trumpesnės nei 10 metų ar artimos trukmės VVP litais ir (arba) euraiis aukcionas, nerizikinga investicijų grąžos norma nustatoma atsižvelgiant į paskutinių dviejų ne trumpesnės nei 10 metų ar artimos (ne mažiau nei 3468 dienų) VVP litais ir (arba) euraiis trukmės aukcionų, vykusių iki paskutinio mėnesio, prieš nustatant Komisijai nuosavo kapitalo kainą, proc., vidutinį svertinį pelningumą (pagal patenkintas paraiškas), proc. Bet kuriuo atveju Komisijos nustatyta nerizikingų investicijų grąžos norma negali viršyti 10 metų ir artimos trukmės VVP aukcionų litais ir (arba) euraiis už paskutinius 10 metų iki mėnesio, prieš Komisijai nustatant nuosavo kapitalo kainą, vidutinio svertinio pelningumo aritmetinio vidurkio, proc.;

12.9.2.3.3. nustatant nuosavybės rizikos premiją, kaip šalies su išvystyta kapitalo rinka (JAV) nuosavybės rizikos premijos ir papildomos Lietuvos rinkos rizikos premijos sumą, remiantis viešai prieinamais duomenų šaltiniais. JAV nuosavybės rizikos premija nustatoma kaip JAV paskutinių 20 metų iki metų, prieš nustatant Komisijai nuosavo kapitalo kainą, proc., investicijų į akcijų rinką grąžos bei JAV išdo obligacijų grąžos normos skirtumas, remiantis viešai prieinamais duomenų šaltiniais (Standard&Poor's reitingų agentūros skelbiamo S&P 500 indekso ir JAV Federalinės rezervų sistemos banko skelbiamų 10 metų trukmės JAV išdo obligacijų duomenimis). Papildoma Lietuvos rinkos rizikos premija nustatoma kaip skirtumas tarp Lietuvos kredito reitingą atitinkančios rizikos (proc.) ir JAV kredito reitingą atitinkančios rizikos (proc.), remiantis viešai prieinamais duomenų šaltiniais (A. Damodaran interneto svetainėje skelbiamais Lietuvos kredito reitingą ir JAV kredito reitingą atitinkančių rizikų įverčiais);

12.9.2.3.4. nustatant santykinį rizikos matmenį, atspindintį ūkio šakos rizikingumo lygį, palyginti su bendru šalies ūkio rizikingumu, kai įmonė veiklai finansuoti nenaudoja skolinto kapitalo, pagal JAV gamtinių dujų sektoriaus pramonės šakų rizikos laipsnių aritmetinį vidurkį, remiantis viešai prieinamais duomenų šaltiniais (A. Damodaran interneto svetainėje skelbiamais naujausiais β_U įverčiais). Bet kuriuo atveju santykinis rizikos matmuo, atspindintis ūkio šakos rizikingumo lygį, palyginti su bendru šalies ūkio rizikingumu, kai įmonė veiklai finansuoti nenaudoja skolinto kapitalo, neturi viršyti Europos energetikos reguliuotojų tarybos (CEER) kasmet rengiamoje ataskaitoje apie investavimo sąlygas ES šalyse¹ pateikiamų Europos Sąjungos valstybių gamtinių dujų sektoriaus rizikos matmens, kai įmonė veiklai finansuoti nenaudoja skolinto kapitalo, aritmetinio vidurkio duomenų, kurie kiekvienais metais iki rugpjūčio 1 d. bus viešai skelbiami Komisijos tinklalapyje;

12.9.2.3.5. gamtinių dujų įmonių strategiškai svarbioms investicijoms, padedančioms siekti nacionalinės ir Europinės energetikos politikos tikslų, pagal Metodikos 12.9.2 punktą nustatyta investicijų grąžos norma Komisijos sprendimu gali būti padidinama.

12.9.2.3.6. investicijoms, susijusioms su tranzito veikla, kuri iki įleidimo-išleidimo taškų modelio įgyvendinimo perdavimo sistemai buvo nereguliuojama, grąžos norma nustatoma, užtikrinant šių investicijų, atliktų iki reguliavimo įvedimo, atsipirkimą investicijų atsipirkimo laikotarpiui.

12.9.3. Atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtino reguliuojamo turto vertė (RABi) nustatoma pagal formulę:

$$RABi = T_{neperk} + A - IT - T_{neb\ stat} - TD - TV - T_{nenaud}; (Lt (Eur)) \quad (4)$$

čia:

T_{neperk} – gamtinių dujų įmonės atitinkamo verslo vieneto paslaugos (produkto) ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto likutinė (balansinė) neperkainuota vertė metų, einančių prieš metus, kuriems nustatomos ar koreguojamos kainų viršutinės ribos, pabaigoje, Lt (Eur);

A – gamtinių dujų įmonės atsargos, kurias ji privalo nuolat laikyti, Lt (Eur);

IT – gamtinių dujų įmonės atitinkamo verslo vieneto paslaugos (produkto) nesuderintų su Komisija investicijų į ilgalaikį turtą likutinė vertė, Lt (Eur);

$T_{neb\ stat}$ – turto, kuris nėra pradėtas eksploatuoti (nebaigta statyba), vertė, išskyrus strategiškai svarbių investicijų, padedančių siekti nacionalinės ir Europinės energetikos politikos tikslų, nebaigtą statybą, jei šių investicijų įtaka nebuvo įvertinta, skaičiuojant WACC, Lt (Eur);

TD – gamtinių dujų įmonės atitinkamo verslo vieneto paslaugos (produkto) turtas, įsigytas už gautas subsidijas, dotacijas, Lt (Eur);

TV – gamtinių dujų įmonės atitinkamo verslo vieneto paslaugos (produkto) turtas, įsigytas už vartotojų lėšas, Lt (Eur);

T_{nenaud} – nenaudojamo, laikinai nenaudojamo (užkonservuoto) turto likutinė vertė, Lt (Eur).

12.9.4 Remiantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, SGD terminalo operatorius ar projekto įgyvendinimo bendrovė paskirtajam tiekėjui atlygina patirtas tiesiogines sąnaudas, susijusias su gamtinių dujų, skirtų SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, tiekimu į SGD terminalą dujinti. Šios sąnaudos vertinamos kaip pagrįsta SGD terminalo operatoriaus ar projekto įgyvendinimo bendrovės investicijų dalis ir yra nustatomos kaip paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo patirtos tiesioginės sąnaudos, susijusios su:

12.9.4.1. gamtinių dujų kiekio, sunaudoto atliekant SGD terminalo paleidimo derinimo darbus, įsigijimu, įskaitant ir gamtinių dujų sunaudojimą technologinėms reikmėms, išdujinimo proceso metu;

12.9.4.2. skirtumu dėl gamtinių dujų, nesunaudotų atliekant SGD terminalo paleidimo darbus, pardavimo už mažesnę nei šių dujų įsigijimo kainą.

¹ CEER Internal Report on Investment Conditions in European countries.

12.9.5. Gamtinių dujų, skirtų SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, įsigijimo kaina ($T_{GD, B}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{GD, B} = \frac{(S_T + S_F + S_{KT})}{Q_B} + T_{GD} + ((T_{GD} \times 0,0075) - (T_{GD} - T_{baz}) \times 0,008); \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (5)$$

čia:

S_T – gamtinių dujų kiekio, skirto SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, transportavimo sąnaudos, įskaitant jūrų uostų rinkliavų, draudimo bei kitas pagrįstas, su gamtinių dujų kiekio transportavimu susijusias, sąnaudas (Lt (Eur));

S_F – tiesioginiai finansavimo kaštai, reikalingi įsigyti bei realizuoti gamtinių dujų kiekį SGD terminalo paleidimo derinimo darbams (Lt (Eur));

S_{KT} – tiesioginės konsultacinės, teisinės bei kitos pagrįstos veiklos sąnaudos, patirtos dėl gamtinių dujų kiekio SGD terminalo paleidimo derinimo darbams įsigijimo bei realizavimo (Lt (Eur));

Q_B – gamtinių dujų kiekis, skirtas SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, MWh;

T_{GD} – gamtinių dujų, skirtų SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, pirkimo kaina, nustatoma remiantis gamtinių dujų pirkimo-pardavimo sutartyse nustatytais formulėmis ar konkrečiomis kainomis, įvertinus užsienio valiutos bei indekso, su kuriuo gamtinių dujų kaina yra susieta, pasikeitimo įtaką, Lt/MWh (Eur/MWh);

0,0075 ir 0,008 – gamtinių dujų kainų svyravimus įvertinantys koeficientai;

T_{baz} – bazinė gamtinių dujų pirkimo kaina lygi 110 Lt/MWh arba 31,86 Eur/MWh.

12.9.6. Jeigu dėl gamtinių dujų įmonės veiklos efektyvumo, t. y. dėl operacinių sąnaudų suefektvyvinimo reguliuojamos veiklos pirmų trijų reguliavimo periodo metų, o vėliau – visų penkerių reguliavimo periodo metų investicijų grąža, įvertinus taikytinų koregavimo koeficientų įtaką, yra didesnė daugiau kaip 2 procentais, palyginus su nustatyta atitinkamų metų investicijų grąža (pirmoji teigiamos investicijų grąžos neatitikties riba), kitiems metams ir (arba) nustatant kainas kito reguliavimo periodo pirmiesiems metams šios veiklos kainos viršutinė riba mažinama 50 proc. pirmąją teigiamos investicijų grąžos neatitikties ribą viršijančia suma, kuri yra skaičiuojama pagal formulę:

$$G_1 = (ROI_f - 1,02 ROI_i) / 2; \quad (\text{Lt (Eur)}) \quad (6)$$

čia:

G_1 – suma, kuria yra mažinamos kitų reguliavimo periodo metų ir (arba) kito reguliavimo periodo pirmųjų metų sąnaudos, kai faktinė investicijų grąža viršija nustatytąją daugiau kaip 2 proc., Lt (Eur);

ROI_i – nustatyta investicijų grąža per pirmus trejus reguliavimo periodo metus ir (arba) per visą reguliavimo periodą, priskirtina paslaugai, Lt (Eur);

ROI_f – faktinė investicijų grąža per pirmus trejus reguliavimo periodo metus ir (arba) per visą reguliavimo periodą, Lt (Eur).

12.9.7. Jei gamtinių dujų įmonės investicijų grąža padidėja už Komisijos nustatytą atitinkamos veiklos investicijų grąžą daugiau kaip 6 procentais (antroji teigiamos investicijų grąžos neatitikties riba), kitiems metams arba nustatant kainas kito reguliavimo periodo pirmiesiems metams viršutinė riba mažinama visa investicijų grąža, viršijančia sumą virš antrosios teigiamos investicijų grąžos neatitikties ribos, ir 50 proc. investicijų grąža, viršijančia sumą virš pirmosios teigiamos investicijų grąžos neatitikties ribos. Šiuo atveju suma, kuria yra mažinamos kitų reguliavimo metų arba kito reguliavimo periodo pirmųjų metų sąnaudos, skaičiuojama pagal formulę:

$$G_2 = ROI_f - 1,04 ROI_i; \quad (\text{Lt (Eur)}) \quad (7)$$

čia:

G_2 – suma, kuria yra mažinamos kitų reguliavimo periodo metų arba kito reguliavimo periodo pirmųjų metų sąnaudos, kai faktinė investicijų grąža viršija nustatytąją daugiau kaip 6 proc., Lt (Eur);

ROI_i – nustatyta investicijų grąža per pirmus trejus reguliavimo metus ir (arba) per visą reguliavimo periodą, priskirtina paslaugai, Lt (Eur);

ROI_f – faktinė investicijų grąža per pirmus trejus reguliavimo metus ir (arba) per visą reguliavimo periodą, Lt (Eur).

12.9.8. Komisija, atlikdama teigiamos investicijų grąžos neatitikties ribos koregavimą, atsižvelgia į prognozuojamus gamtinių dujų įmonės pelningumo rodiklius iki reguliavimo periodo pabaigos. Jeigu vėlesniais reguliavimo periodo metais gamtinių dujų įmonės pelningumo rodikliai, įvertinus gamtinių dujų įmonei užduotus efektyvumo rodiklius, yra žemesni nei Komisijos prognozuota, skirtumas tarp prognozuotos ir faktinės investicijų grąžos įvertinamas nustatant (koreguojant) artimiausių metų kainų viršutines ribas. Veiklos efektyvumui įvertinti Komisija gali paprašyti gamtinių dujų įmonės pateikti nurodytų konkrečių sąnaudų grupių efektyvumo skaičiavimus. Gamtinių dujų įmonei nepateikus prašomų skaičiavimų arba Komisijai nustačius, jog gamtinių dujų įmonės pasiekti rodikliai yra dėl neatliktų investicijų, kitų reguliavimo periodo metų sąnaudos mažinamos visu teigiamos investicijų grąžos neatitikties dydžiu. Metų, kuriais koreguojama teigiama investicijų grąžos neatitiktis, efektyvumas įvertinamas, atsižvelgiant į gamtinių dujų įmonės jau pasiektus efektyvumo rodiklius.

13. Atitinkamos metinių sąnaudų grupės, priskirtinos paskirtojo tiekėjo paslaugai, kurios reguliuojama kaina nustatoma vieneriems metams, apimtis nustatoma:

13.1. Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

13.1.1. metų, kuriems nustatoma kaina, pradžiai esančių atitinkamai paslaugai priskirtų ilgalaikio turto vienetų priskaitytiną metinę nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumą;

13.1.2. Komisijos nustatyta tvarka suderintas ir įvykdytas investicijas;

13.1.3. koreguojančias nusidėvėjimo (amortizacijos) sumas, priskirtinas atitinkamai paslaugai, kurios turi būti nustatytos, jei praėjusio laikotarpio metu gamtinių dujų įmonė dėl kokių nors pagrįstų priežasčių turėjo faktinių nusidėvėjimo sąnaudų nukrypimų nuo su Komisija suderintų;

13.1.4. planuojamus ilgalaikio turto vienetų nurašymus, perleidimus;

13.1.5. Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-316 „Dėl Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 23 ir 32 punktuose nurodytus apribojimus.

13.1.6. Komisija vertina nusidėvėjimo sąnaudų panaudojimą. Vykdydama investicijas atitinkamoje veikloje dujų įmonė pirmiausiai turi panaudoti lėšas, sukauptas nusidėvėjimo sąnaudoms šioje veikloje dengti.

13.2. Remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

13.2.1. praėjusių trejų reguliavimo metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

13.2.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą, pateikiant per reguliavimo periodą numatomų remontų planus ir investicijas;

13.2.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

13.2.4. planuojamas pagrįstas ir būtinas remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 13.2.2 ir 13.2.3 punktais bei į infrastruktūros techninės priežiūros reikalavimus, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

13.3. Personalo sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

13.3.1. praėjusių trejų reguliavimo metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų apimtį ir darbuotojų skaičių, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės metinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

13.3.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

13.3.3. darbuotojų skaičiaus pokyčio poreikį;

13.3.4. Finansų ministerijos skelbiamą ateinančių vienerių metų prognozuojamą vidutinį darbo užmokesčio pokytį, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris yra lygus pusei prognozuojamos metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc., kuris nustatant kainą vėlesniems reguliavimo metams yra pakoreguojamas atsižvelgiant į faktinį Statistikos departamento skelbiamą darbo užmokesčio augimą;

13.3.5. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

13.3.6. teisės aktus privalomojo socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokų dydžiui nustatyti;

13.3.7. planuojamas pagrįstas ir būtinas personalo sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 13.3.2, 13.3.3, 13.3.5 ir 13.3.6 punktais, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

13.4. Mokesčių sąnaudų atveju – vadovaujantis galiojančiais mokesčius reglamentuojančiais teisės aktais. Šios sąnaudos skaičiuojamos įvertinant metams prieš kainų nustatymą priskaitytinas sąnaudas ir per artimiausius vienerius metus planuojamas pagrįstas mokesčių sąnaudas.

13.5. Administracinių sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

13.5.1. praėjusių trejų metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

13.5.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

13.5.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

13.5.4. planuojamas pagrįstas ir būtinas administracines sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 13.5.2 ir 13.5.3 punktais, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

13.6. Rinkodaros ir pardavimų sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

13.6.1. praėjusių trejų metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus

reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

13.6.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

13.6.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

13.6.4. planuojamas pagrįstas ir būtinas rinkodaros ir pardavimų sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 13.6.2 ir 13.6.3 punktais, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

13.7. Remiantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, finansinių sąnaudų atveju atsižvelgiama į planuojamus įmonės atitinkamos veiklos finansinius įsipareigojimus, vykdant įmonės reguliuojamą veiklą. Planuojamoms finansavimo priemonėms taikoma faktinė arba prognozuojama palūkanų norma. Palūkanų norma, įvertinus faktinę skolintų lėšų valiutą, negali būti didesnė už paskutinių dvylikos mėnesių, prieš pateikiant Komisijai duomenis, Lietuvos banko paskelbtą nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams suteiktų naujų paskolų litais arba eurai, kurių trukmė iki vienerių metų, palūkanų normų aritmetinį vidurkį.

13.8. Kitų paskirstomų sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

13.8.1. praėjusių trejų metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

13.8.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius ar naujų sąnaudų atsiradimą, pagrįstumą;

13.8.3. planuojamas pagrįstas ir būtinas kitas paskirstomas sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 13.8.2 punktu, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

14. Gamtinių dujų įmonė prognozuojamą gamtinių dujų pirkimo kainą, įvertinus įsigijimo šaltinius, nustato atsižvelgdama į:

14.1. galiojančiose gamtinių dujų pirkimo–pardavimo sutartyse nustatytas tiekimo formules ar konkrečias kainas. Jei pagal gamtinių dujų pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygas gamtinių dujų pirkimo (importo) kaina pagal formulę perskaičiuojama dažniau nei kartą per metus, suskaičiuojamas prognozuojamos dvylikos mėnesių gamtinių dujų pirkimo (importo) kainos svertinis vidurkis. Gamtinių dujų pirkimo (importo) kaina skaičiuojama kiekvienam mėnesiui pagal galiojančiose sutartyse nustatytas formules ir pagal sutartis įsigijamų gamtinių dujų kiekių proporcijas;

14.2. per vienerius metus iki duomenų pateikimo gamtinių dujų biržoje įvykusius sandorius ir gamtinių dujų kainų kitimo tendencijas reguliuojamų paslaugų kainų taikymo laikotarpiu.

15. Reguluojamų kainų paslaugos metinis bazinis kiekis reguliuojamų kainų viršutinių ribų galiojimo laikotarpiu nustatomas, atsižvelgiant į realizuotiną paslaugos kiekį per vienerius reguliavimo periodo metus, įvertinus:

15.1. praėjusio reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpio paskutinių penkerių metų faktinę realizuoto kiekio metinę apimtį;

15.2. sistemos naudotojų apklausos duomenis;

15.3. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias realizuoto kiekio faktinius apimties pokyčius, pagrįstumą;

15.4. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias realizuotino kiekio apimties būsimus pokyčius, pagrįstumą;

- 15.5. planuojamas investicijas būsimuoju reguliuojamų kainų galiojimo laikotarpiu;
- 15.6. kitų gamtinių dujų įmonių, galinčių daryti įtaką, baziniam kiekiui, plėtrą ir teisės aktuose nustatytus įpareigojimus;
- 15.7. prognozuojamą metinį realizuotiną kiekį, jei veiklą pradeda nauja dujų įmonė;
- 15.8. perdavimo magistraliniu dujotiekiu paslaugos atveju, atskirai kiekvienam įleidimo ir išleidimo taškui.
16. Investicijos derinamos su Komisija, vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka. Nustatydama (koreguodama) kainų viršutinės ribas Komisija įvertina gamtinių dujų įmonės įvykdytų investicijų efektyvumą, atsižvelgdama į gamtinių dujų įmonės su Komisija suderintuose investicijų projektuose nurodytus rodiklius.

III SKYRIUS

GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO VERSLO VIENETO PASLAUGŲ KAINODARA

PIRMASIS SKIRSNIS

GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ PASLAUGOS KAINODARA

17. Gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos skaičiuojamos atskirai kiekvienam įleidimo ir išleidimo taškui šiais etapais:

17.1. Nustatomi Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškai.

17.1.1. Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo taškai yra:

17.1.1.1. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su suskystintų gamtinių dujų terminalo jungtimi Klaipėdoje;

17.1.1.2. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Latvijos gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos į Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemą apskaitomos Kiemėnų dujų apskaitos stotyje;

17.1.1.3. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Baltarusijos gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos į Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemą apskaitomos Kotlovkos dujų apskaitos stotyje.

17.1.2. Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos išleidimo taškai yra:

17.1.2.1. Išoriniai išleidimo taškai:

17.1.2.1.1. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Latvijos gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos iš Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos apskaitomos Kiemėnų dujų apskaitos stotyje;

17.1.2.1.2. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taškas su Rusijos Federacijos Kaliningrado regiono gamtinių dujų perdavimo sistema, kuriuo perduotos gamtinės dujos iš Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos apskaitomos Šakių dujų apskaitos stotyje.

17.1.2.2. Vidinis išleidimo taškas – Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos sujungimo taškai su Lietuvos gamtinių dujų skirstymo sistemomis ir Lietuvos vartotojų sistemomis, kurios tiesiogiai prijungtos prie Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos, atitinkantis vieną išleidimo tašką visiems šalies perdavimo sistemos naudotojams.

17.2. Sudaroma įleidimo – išleidimo taškų matrica. Pagal nustatytus įleidimo ir išleidimo taškus yra sudaroma visų įleidimo ir išleidimo taškų matrica, kurios stulpeliai atitinka įleidimo taškus, o eilutės – išleidimo, ir kurioje bus nustatyti optimalūs perdavimo maršrutai (1 lentelė).

1 lentelė. Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo, išleidimo taškų matrica

Išleidimo taškai	Įleidimo taškai		
	SGDT	Kiemėnų DAS	Kotlovkos DAS
Kiemėnų DAS			

Vidinis išleidimo taškas			
Šakių DAS			

17.3. Skaičiuojama įleidimo ir išleidimo taškų matrica. Sąnaudos vienam dujų energijos vienetui yra skaičiuojamos visoms gamtinių dujų perdavimo Lietuvos perdavimo sistema tarp konkrečių įleidimo ir išleidimo taškų kombinacijoms, atsižvelgiant į galimą mažiausių sąnaudų maršrutą sistemoje:

17.3.1. Kiekvienam įleidimo ir išleidimo taškui yra nustatomi prognozuojami pajėgumai, kurie yra suprantami kaip dujų kiekis, kuris yra įleidžiamas į dujų perdavimo sistemą kiekviename įleidimo taške ir atitinkamai paimamas iš perdavimo sistemos kiekviename išleidimo taške per laiko vienetą, remiantis maksimaliu dujų srauto poreikiu per parą. Šie maksimalūs srautai yra apibrėžiami kaip:

PFEN_x – užsakytas dujų srautas įleidimo taške x MWh per parą;

PFEX_y – užsakytas dujų srautas išleidimo taške y MWh per parą.

Tuo pat metu užsakyti ar techniniai dujų srautų pajėgumai yra nustatomi visiems dujotiekio segmentams, kurie apibrėžiami kaip:

PFPS_z – užsakytas arba techninis dujų srautas dujotiekio segmentu z MWh per parą.

17.3.2. Kiekvienam dujotiekio segmentui suskaičiuojamos tiesioginės sąnaudos, susijusios su gamtinių dujų perdavimo sistemos atitinkamu segmentu, kurias sudaro metinis nusidėvėjimas, metinė investicijų grąža ir metinės eksploatacinės sąnaudos (Metodikos 9 priedas).

Kiekvienam dujotiekio segmentui dujų energijos vieneto perdavimo sąnaudos per parą yra suskaičiuojamos padalinant visas metines sąnaudas dujotiekio segmente iš 365, vėliau gautą rezultatą padalinant iš užsakytų pajėgumų per parą šiuo segmentu:

$$UC_{PSz} = \frac{\frac{TC_{PSz}}{365}}{PF_{PSz}} \quad (8)$$

čia:

UC_{PSz} – sąnaudos dujų energijos vienetui perduoti dujotiekio segmentu z Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

TC_{PSz} – dujotiekio segmento visos metinės sąnaudos litais (eurais);

PF_{PSz} – užsakytas arba techninis dujų srautas dujotiekio segmentu z MWh/per parą.

17.3.3. Suskaičiavus gamtinių dujų perdavimo sąnaudas atskiruose dujotiekio segmentuose, suskaičiuojamos sąnaudos 1 MWh dujų perduoti visuose maršrutuose per laiko vienetą (UC_{ENxEXy}). Perdavimo maršrutai suprantami kaip jungtys tarp kiekvieno įleidimo taško ir kiekvieno išleidimo taško. Maršrutas tarp kiekvieno įleidimo taško ir kiekvieno išleidimo taško nustatomas kaip pačių mažiausių sąnaudų maršrutas tarp šių taškų. Toks pačių mažiausių sąnaudų maršrutas suskaičiuojamas naudojant trumpiausio kelio modeliavimo algoritmą. Kiekvienam dujotiekio segmentui yra nustatomas priešingos krypties srauto dujų segmentas. Dujų energijos vieneto perdavimo sąnaudoms priešinga kryptimi suskaičiuoti yra nustatomas atgalinio transportavimo faktorius – 5 proc. nuo dujų energijos vieneto transportavimo sąnaudų šiame dujotiekio segmente dominuojančio dujų srauto kryptimi. Atgalinio transportavimo faktorius yra nustatytas darant prielaidą, kad priešingas dujų srautas sumažina reikalingą dujotiekio pajėgumą dominuojančio dujų srauto kryptimi, taip sumažindamas sistemos apkrovimą dominuojančioje kryptyje.

Kiekvienai įleidimo taško ir išleidimo taško kombinacijai vieneto sąnaudos pačiame efektyviausiame sąnaudų atžvilgiu maršrute yra skaičiuojamos pagal formulę:

$$UC_{ENxEXy} = \min \sum UC_{PSz} \quad (9)$$

čia:

UC_{ENxEXy} – kaina vienam dujų energijos vienetui transportuoti iš įleidimo taško x į išleidimo tašką y Lt/MWh/dieną (Eur/MWh/dieną);

$\min \sum UC_{PSZ}$ – dujų segmentų, kurie sudaro patį efektyviausią maršrutą tarp įleidimo taško x ir išleidimo taško y, vieneto sąnaudų suma.

Aukščiau nurodytų skaičiavimų rezultatas yra pateikiamas įleidimo ir išleidimo taškų matricioje (1 lentelė).

17.4. Skaičiuojamos preliminarios įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinės ribos, naudojant mažiausių kvadratų metodą, minimizuojant skirtumą tarp visų įleidimo ir išleidimo taškų kainų bei sąnaudų 1 MWh dujų tarp šių taškų perduoti. Skaičiuojant įvertinama metinių leistinių pajamų padalinimo tarp įleidimo ir išleidimo taškų proporcija, kuri bendru atveju yra 20/80. Ši proporcija gali būti keičiama Komisijos motyvuotu sprendimu. Preliminarios įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinės ribos skaičiuojamos pagal šią formulę, naudojant *MS Excel Solver* priedą (angl. *add-in*):

$$\min \sum_{ENx, EXy} (PT_{ENx} + PT_{EXy} - UC_{ENxEXy})^2 (10)$$

čia:

PT_{ENx} – preliminarini įleidimo taško x 1 MWh kainos viršutinė riba Lt (Eur), įvertinus metinių leistinių pajamų padalinimo tarp įleidimo ir išleidimo taškų proporciją, Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

PT_{EXy} – preliminarini išleidimo taško y 1 MWh kainos viršutinė riba Lt (Eur), įvertinus metinių leistinių pajamų padalinimo tarp įleidimo ir išleidimo taškų proporciją Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

UC_{ENxEXy} – sąnaudos 1 MWh dujų perduoti iš įleidimo taško x į išleidimo tašką y, Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą).

17.5. Standartizuojamos įleidimo ir išleidimo taškų preliminarios kainų viršutinės ribos. Suskaičiuotos preliminarios įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinės ribos įvertina tik tiesiogiai dujotiekio segmentui priskirtas sąnaudas. Netiesioginės sąnaudos pridedamos prie dujotiekių segmentų sąnaudų preliminarinių kainų viršutinių ribų standartizavimo metu perdavimo sistemos operatoriui užtikrinant leistinių pajamų susigrąžinimą. Standartizuojant preliminarias įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinės ribas naudojamas standartizavimo daugiklis, kuris suprantamas kaip metinių leistinių pajamų bei preliminarinių metinių leistinių pajamų santykis, iš kurio dauginamos preliminarios kainų viršutinės ribos galutinėms kainų viršutinėms riboms nustatyti ir yra skaičiuojamas pagal formulę:

$$nf = \frac{AAR}{PAAR} (11)$$

čia:

nf – standartizavimo daugiklis;

AAR – metinės leistinės perdavimo veiklos pajamos ltais (eurais), kurios skaičiuojamos pagal formulę:

$$AAR = C_L + C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_O + C_{PB} + ROI \text{ (Lt (Eur))} \quad (12)$$

čia:

C_L – gamtinių dujų sąnaudos technologinėms reikmėms, Lt (Eur);

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, Lt (Eur);

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos, Lt (Eur);

C_P – personalo sąnaudos, Lt (Eur);

C_T – mokesčių sąnaudos, Lt (Eur);

C_A – administracinės sąnaudos, Lt (Eur);

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Lt (Eur);

C_O – kitos paskirstytinos sąnaudos, Lt (Eur);

C_{PB} – pastoviosios balansavimo sąnaudos (perdavimo sistemos operatoriaus patiriamos būtiniosios sąnaudos nuolatinei balansavimo veiklai vykdyti), Lt (Eur);

ROI_p – pagal Metodikos 12.9.1 punktą suskaičiuota perdavimo veiklos investicijų grąža, Lt (Eur);

PAAR – preliminarios leistinos pajamos, suskaičiuotos taikant preliminarias kainų viršutines ribas, Lt (Eur).

Įleidimo ir išleidimo taškų preliminarinių kainų viršutinių ribų standartizavimas atliekamas pagal formulę:

$$NT_{ENx} = PT_{ENx} * nf(13)$$

$$NT_{EXy} = PT_{EXy} * nf(14)$$

čia:

nf – standartizavimo daugiklis;

NT_{ENx} – standartizuota preliminarinė įleidimo taško x 1 MWh per parą kainos viršutinė riba, Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

NT_{EXy} – standartizuota preliminarinė išleidimo taško y 1 MWh per parą kainos viršutinė riba, Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

PT_{ENx} – preliminarinė įleidimo taško x 1 MWh per parą kainos viršutinė riba, Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

PT_{EXy} – preliminarinė išleidimo taško y 1 MWh per parą, kainos viršutinė riba, Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą).

17.6. Perskaičiuojamos neigiamos preliminarios įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinės ribos. Jeigu naudojant mažiausių kvadratų metodą (žr. Metodikos 17.4 punktą) dėl atliekamų matematinių skaičiavimų gaunamos neigiamos preliminarios įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinės ribos, atliekamas perskaičiavimas, įvedant pastoviąją vienodo dydžio kainos viršutinės ribos dalį įleidimo ir išleidimo taškams. Tai reiškia, kad įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutines ribas sudarys dvi dalys: pastovioji vienodo dydžio dalis, tokia pati visoms įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinėms riboms, ir įleidimo ir išleidimo taškų dalis, suskaičiuota naudojant mažiausių kvadratų metodą.

Siekiant suskaičiuoti vienodo dydžio pastoviąją dalį įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinėms riboms, metinės leistinosios pajamos padalinamos į dvi dalis: pajamų dalis, gaunama iš pastoviosios vienodo dydžio dalies (r), ir pajamų dalis, gaunama iš likusios dalies ($1-r$). Pajamų dalies, gaunamos iš pastoviosios vienodo dydžio dalies, dydis nustatomas konsultacijų su perdavimo sistemos operatoriumi metu.

Pastovioji dalis, kuri yra tokia pati visoms įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinėms riboms, yra suskaičiuojama pagal formulę:

$$FUPT = \frac{r * AAR}{(\sum_x PF_{ENx} + \sum_y PF_{EXy}) * 365}(15)$$

čia:

FUPT – pastovioji vienodo dydžio įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinių ribų dalis Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

r – pajamų dalis, gaunama iš pastoviosios vienodo dydžio kainų viršutinių ribų dalies, vieneto dalys;

AAR – metinės leistinos perdavimo veiklos pajamos, kurios skaičiuojamos pagal (12) formulę, Lt (Eur);

$(\sum_x PF_{ENx} + \sum_y PF_{EXy})$ – paros užsakytų pajėgumų sistemoje suma visuose įleidimo ir išleidimo taškuose MWh/parą.

Likusi įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinių ribų dalis yra skaičiuojama patikslinant standartizuotas įleidimo ir išleidimo taškų preliminarines kainų viršutines ribas, suskaičiuotas naudojant mažiausių kvadratų metodą, metinių leistinų pajamų dalimi, kuri turi būti gaunama iš likusios dedamosios ($1-r$) pagal formulę:

$$ANT_{ENx} = NT_{ENx} * (1 - r)(16)$$

$$ANT_{EXy} = NT_{EXy} * (1 - r)(17)$$

čia:

ANT_{ENx} – patikslinta standartizuota įleidimo taško preliminarini kainos viršutinė riba 1 MWh per parą įleidimo taške x , Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

ANT_{EXy} – patikslinta standartizuota išleidimo taško preliminarini kainos viršutinė riba 1 MWh per parą išleidimo taške y , Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

NT_{ENx} – standartizuota preliminarini kainos viršutinė riba užsakyti 1 MWh per parą įleidimo taške x , Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

NT_{EXy} – standartizuota preliminarini kainos viršutinė riba užsakyti 1 MWh per parą išleidimo taške y , Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

$(1-r)$ – metinių leistinių pajamų dalis, surenkama iš pastoviosios vienodo dydžio dedamosios įleidimo ir išleidimo taškuose, vieneto dalimis;

17.7. Galutinės įleidimo ir išleidimo taškų kainų viršutinės ribos suskaičiuojamos pagal formules:

$$T_{p,rib,ENx} = (FUPT + ANT_{ENx}) * 365(18)$$

$$T_{p,rib,EXy} = (FUPT + ANT_{EXy}) * 365(19)$$

čia:

$T_{p,rib,ENx}$ – viršutinė kainos riba įleidimo taškui x , Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

$T_{p,rib,EXy}$ – viršutinė kainos riba išleidimo taškui y , Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

ANT_{ENx} – patikslinta standartizuota įleidimo taško preliminarini kainos viršutinė riba 1 MWh per parą įleidimo taške x , Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

ANT_{EXy} – patikslinta standartizuota išleidimo taško preliminarini kainos viršutinė riba 1 MWh per parą išleidimo taške y , Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą);

$FUPT$ – pastovioji vienodo dydžio įleidimo ir išleidimo taškų dedamoji Lt/MWh/parą (Eur/MWh/parą).

17.8. Metinė leistina perdavimo veiklos pajamų iš įleidimo taškų ($AARENx$) ir metinė leistina perdavimo veiklos pajamų iš išleidimo taškų ($AARENy$) suma turi būti lygi metinėms leistinėms perdavimo veiklos pajamoms (AAR), kurios apibrėžiamos Metodikos 17.5 punkte:

$$\frac{AARENx}{AAR} + \frac{AARENy}{AAR} = 1, \quad (20)$$

čia

$AARENx$ – metinės leistinos perdavimo veiklos pajamos įleidimo taške, litais (eurais);

$AARENy$ – metinės leistinos perdavimo veiklos pajamos išleidimo taške, litais (eurais);

17.9. Jei tam tikrame įleidimo arba išleidimo taške perdavimo sistemos operatorius prognozuoja labai žemą užsakytų pajėgumų lygį arba prognozuojami užsakyti pajėgumai tame taške lygūs 0, Komisija gali priimti sprendimą tokiaime taške nustatyti kainos viršutinę ribą lygią mažiausiai kainos viršutinei ribai, suskaičiuotai remiantis Metodikos nuostatomis, iš atitinkamai kituose įleidimo arba išleidimo taškuose nustatytų kainų viršutinių ribų. Tokiu atveju įleidimo arba išleidimo taškui nėra priskiriama leistinių metinių perdavimo veiklos pajamų dalis.

17.10. Gamtinių dujų perdavimo įmonės dujų tranzitui, kuris iki įleidimo-išleidimo taškų kainodaros modelio įgyvendinimo pradžios buvo nereguliuojama paslauga, atskiru Komisijos sprendimu nustatomas pereinamasis laikotarpis surenkamų metinių pajamų lygiui iš Metodikos 17.1.2.1.2 punkte nurodyto taško dydžiui nustatyti. Pereinamasis laikotarpis nustatomas įvertinus kainų reguliavimo laikotarpio trukmę bei užtikrinant laikotarpiu nuo įleidimo-išleidimo taškų kainodaros modelio įgyvendinimo pradžios iki investicijų, atliktų iki šio modelio įgyvendinimo, atsipirkimą.

18. Antriems–penktiems kainų viršutinių ribų reguliavimo periodo metams kainos viršutinė riba kiekvienam įleidimo ir išleidimo taškui ($T_{p,rib,t+1}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{p,rib,t+1} = T_{p,rib} * K_{p,t+1} * \frac{Q_{p1}}{Q_{p,t+1}} \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (21)$$

čia:

$T_{p, rib}$ – perdavimo kainos bazinė (pirmųjų reguliavimo metų) viršutinė riba, Lt/MWh (Eur/MWh);

K_{t+1} – koregavimo koeficientas (skaičiuojant kainos viršutinę ribą pirmiems reguliavimo periodo metams lygus 1);

Q_{p1} – pirmųjų reguliavimo metų bazinis dujų kiekis kiekviename įleidimo ir išleidimo taške atskirai, MWh/parą/metus;

Q_{pt+1} – t+1-ųjų metų bazinis dujų kiekis kiekviename įleidimo ir išleidimo taške atskirai, MWh/parą/metus.

19. Gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos koregavimo koeficientas ($K_{p, t+1}$) skaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{p, t+1} = \prod_{n=2}^t (1 + I_{inf, n} + I_{inv, n} + I_{ROI, n} + I_{tech, n} + X_n) * \left(\frac{1 + I_{pq, t+1} + I_{inf, t+1} + I_{inv, t+1}}{+ I_{ROI, t+1} + I_{tech, t+1} + \sum_{n=1}^m I_{nk, t+1} + X_{t+1}} \right); \quad (22)$$

čia:

$I_{pq, t+1}$ – gamtinių dujų kiekio pokyčio koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (23) formulę;

$I_{infl, t+1}$ – infliacijos koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (24) formulę;

$I_{inv, t+1}$ – investicijų koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (25) formulę;

$I_{ROI, t+1}$ – investicijų grąžos koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (26) formulę;

$I_{tech, t+1}$ – technologinių sąnaudų koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (27) formulę;

$I_{nk, t+1}$ – nenumatytų pasikeitimų koeficientas, skaičiuojamas pagal (28) formulę;

m – nenumatytų pasikeitimų skaičius;

$X_{n, t+1}$ – koregavimo koeficientas, atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius, skaičiuojamas pagal (29) formulę.

19.1. Gamtinių dujų perdavimo kiekio pokyčio koregavimo koeficientas (I_{pqt+1}) įvertina gamtinių dujų kiekio ir (ar) sistemos pajėgumų pokytį tarp nustatyto prognozuoto gamtinių dujų kiekio ir (ar) sistemos pajėgumų ir faktinio. Gamtinių dujų perdavimo kiekio pokyčio koregavimo koeficientas ($I_{pq, t+1}$) skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{pq, t+1} = \left(\frac{Q_t - Q_{tf}}{Q_t} * k_k + \frac{Q_{p, t} - Q_{p, tf}}{Q_{p, t}} * k_p \right) * (1 + I_{pq, t} + \sum_{n=1}^m I_{nk, t}); \quad (23)$$

čia:

Q_t – prognozuotas bazinis gamtinių dujų kiekis t-iesiems kainų reguliavimo metams, MWh;

Q_{tf} – faktinis t-ųjų metų gamtinių dujų kiekis, MWh;

k_k – dujų perdavimo kainos kintamosios dalies mokėjimo koeficientas;

$Q_{p, t}$ – prognozuoti baziniai ilgalaikiai gamtinių dujų sistemos pajėgumai t-iesiems kainų reguliavimo metams, MWh/parą/metus;

$Q_{p, tf}$ – faktiniai t-ųjų metų ilgalaikiai gamtinių dujų sistemos pajėgumai, MWh/parą/metus;

k_p – dujų perdavimo kainos pastoviosios dalies mokėjimo koeficientas;

$I_{pq, t}$ – ankstesnių (t-ųjų) metų perdavimo kiekio koregavimo koeficientas, kuris pradedamas skaičiuoti nuo trečiųjų reguliavimo periodo metų pagal (23) formulę. Koreguojant kainos viršutinę ribą antriesiems kainų reguliavimo periodo metams, I_{pqt} lygus nuliui;

$I_{nk, t}$ – ankstesnių (t-ųjų) metų nenumatytų pasikeitimų koeficientas, skaičiuojamas pagal (28) formulę;

m – nenumatytų pasikeitimų skaičius;

19.1.1. vertinant faktinį esamų sistemos naudotojų transportuotiną gamtinių dujų kiekį,

atsižvelgiama į tai, ar gamtinių dujų kiekio nukrypimai nuo bazinio nustatyto gamtinių dujų kiekio yra nulemti nuo gamtinių dujų įmonės priklausančių veiksnių;

19.1.2. kai $I_{pq, t+1}$ viršija $\pm 10\%$, Komisija gali priimti sprendimą gamtinių dujų įmonės negautas (viršytas) pajamas dėl kiekių nuokrypio įvertinti koreguodama vėlesnių metų (iki 3 metų) pardavimo kainų viršutinės ribas. Jei faktinis praėjusių metų gamtinių dujų kiekis skiriasi nuo koregavimo metu nustatyto perduoto kiekio, Komisija turi teisę įvertinti šį skirtumą koreguodama kitų metų pardavimo kainos viršutinę ribą.

19.2. Infliacijos koregavimo koeficientas ($I_{infl, t+1}$) įvertina infliacijos poveikį bei Komisijos nustatytų sąnaudų be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų pokyčio poveikį nustatytoms kainų viršutinėms riboms ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{infl, t+1} = \frac{L_{S_{infl, t}}}{100} \times \left(\frac{S_{infl, t+1} \times \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v, n} - E_{ef, n}))}{S_{infl, t}} - 1 \right) \quad (24)$$

čia:

$L_{S_{infl, t}}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama sąnaudų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose t-ųjų metų pajamose, kurios skaičiuojamos pagal 19.3 punkto nuorodas, proc.;

$S_{infl, t}$ – koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais Lt (Eur);

$S_{infl, t+1}$ – konkreitiems reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių, Lt (Eur);

I_v – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį, prieš duomenų kainų viršutinėms riboms nustatyti ar koreguoti pateikimą, paskelbta metinė infliacija, proc.;

E_{ef} – efektyvumo rodiklis, kuris yra lygus pusei metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc.;

19.3. Bazinis pajamų lygis t-iesiems metams nustatomas pirmiesiems reguliavimo periodo metams nustatytas bazines pajamas dauginant iš kiekvieniems sekantiems metams suskaičiuotų koregavimo koeficientų ($K_{p, t+1}$), nevertinant kiekio ir vienkartinį koregavimo koeficientų.

19.4. Investicijų koregavimo koeficientas (I_{inv}) įvertina gamtinių dujų įmonės sąnaudų pokytį, įgyvendinus ilgalaikėje veiklos programoje numatytas ir su Komisija suderintas investicijas, ir yra skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{inv, t+1} = \frac{L_{inv, t}}{100} \cdot \left(\frac{S_{inv, t+1}}{S_{inv, t}} - 1 \right); \quad (25)$$

čia:

$L_{inv, t}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama dėl investicijų sąnaudų dalis visose pajamose, skaičiuojamos pagal Metodikos 19.3 punkto nuorodas, proc.;

$S_{inv, t}$ – koreguojamos sąnaudos dėl investicijų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais, Lt (Eur);

$S_{inv, t+1}$ – koreguojamos sąnaudos dėl investicijų, įvertinus įvykdytas ilgalaikėje veiklos programoje numatytas ir su Komisija suderintas investicijas t+1-aisiais kainų reguliavimo metais, Lt (Eur).

19.5. Investicijų grąžos koregavimo koeficientas (I_{ROI}) įvertina investicijų grąžos pokyčius dėl atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtino reguliuojamo turto vertės (RAB) pasikeitimo ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{ROI,t+1} = \frac{L_{ROI,t}}{100} \cdot \left(\frac{ROI_{t+1}}{ROI_t} - 1 \right); \quad (26)$$

čia:

$L_{ROI,t}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose numatyta investicijų grąžos dalis perdavimo pajamose, skaičiuojamose pagal Metodikos 19.3 punkto nuorodas, proc.;

ROI_{t+1} – investicijų grąža t+1-aisiais kainų reguliavimo metais, įvertinus įmonės pagal ilgalaikę reguliuojamos veiklos programą įvykdytas ir su Komisija suderintas investicijas, Lt (Eur).

19.6. Gamtinių dujų technologinėms reikmėms sąnaudų koregavimo koeficientas ($I_{tech,t+1}$) įvertina technologinėms reikmėms prognozuojamas sąnaudas t+1-aisiais kainų reguliavimo metais. Technologinių sąnaudų koregavimo koeficientas skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{tech,t+1} = \frac{L_{tech,t}}{100} \cdot \left(\frac{S_{tech,t+1}}{S_{tech,t}} - 1 \right); \quad (27)$$

čia:

$L_{tech,t}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš koregavimą numatyta technologinių sąnaudų dalis visose pajamose, skaičiuojamose pagal Metodikos 19.3 punkto nuorodas, proc.;

$S_{tech,t+1}$ – t+1-iesiems metams prognozuojamos technologinės sąnaudos, įvertinus Komisijos nustatytus gamtinių dujų technologinėms reikmėms kiekius ir prognozuojamą dujų kainą, Lt (Eur);

$S_{tech,t}$ – perdavimo kainų t-aisiais metais įtrauktos gamtinių dujų technologinės sąnaudos, Lt (Eur).

19.7. Nenumatytų pasikeitimų koeficientas (I_{nk}) įvertina gamtinių dujų įmonės pajamų nuokrypį nuo numatytų rodiklių, t. y. nuokrypį tarp kainų viršutinių ribų nustatymo metu planuotų būtinųjų sąnaudų ir faktinių pajamų, įvertinus gamtinių dujų įmonės papildomą veiklą ir (arba) nenumatytus rinkos pokyčius. Taikant nenumatytų pasikeitimų koeficientą, gali būti įvertinta:

19.7.1. gamtinių dujų įmonės pajamos, gautos už perdavimo sistemos balansavimą, trumpalaikius pajėgumus, ilgalaikių pajėgumų viršijimą, sumažintos patirtomis išlaidomis dėl pajėgumų ribojimo ir kintamomis balansavimo sąnaudomis;

19.7.2. gamtinių dujų įmonės pajamos, gautos už perduotą kiekį per įleidimo ir (ar) išleidimo tašką, kuriam perdavimo sistemos operatorius prognozavo labai žemą užsakytų pajėgumų lygį arba prognozuojami užsakyti pajėgumai tame taške buvo lygūs 0.

19.7.3. gamtinių dujų įmonės pajamos, gautos už naujų vartotojų pagal naujojo vartotojo prijungimo sutartis sumokėtus minimalių nebuitinio vartotojo transportuotinių kiekių ir pajėgumų mokesčius;

19.7.4. ROI ir nusidėvėjimo sąnaudos dėl atliekamų investicijų nuokrypio nuo ankstesnės prognozės, technologinių sąnaudų pokytis dėl dujų kainos pasikeitimo ir kt. Taikant nenumatytų pasikeitimų koeficientą ROI pokyčiams įvertinti, RAB skaičiuojama kaip faktinės reguliuojamo turto vertės metų, kuriems buvo nustatyta viršutinė riba, pradžioje ir pabaigoje vidurkis;

19.7.5. pajamų (sąnaudų) nuokrypis dėl ankstesnių (t-1) metų faktinio perduotų dujų kiekio nesutapimo su jo prognoze, naudota nustatant kainų ribas einamiesiems (t) metams;

19.7.6. pajamų (sąnaudų) nuokrypis dėl skirtumo, susidariusio tarp prognozuoto vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris buvo lygus pusei prognozuotos metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnio nei 3 proc., naudoto nustatant/koreguojant kainų viršutines ribas praeitiems (t-1-iesiems) metams ir Statistikos departamento paskelbto t-1-ųjų metų

vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris yra lygus pusei t-1-ųjų metų infliacijos dydžio, tačiau ne didesnio nei 3 proc.;

19.7.7. nenumatytų pasikeitimų koeficientas (I_{nk}) skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{nk, t+1} = \left(\frac{I_{p, paj, t}}{Paj_{p, t}} \right); \quad (28)$$

čia:

$I_{nk, t+1}$ – nenumatytų pasikeitimų koeficientas, įvertinantis gamtinių dujų įmonės t-aisiais metais gautų pajamų (sąnaudų) nuokrypį nuo nustatant kainų viršutinės ribas numatytų rodiklių;

$I_{p, paj, t}$ – metais prieš perdavimo kainų koregavimą gamtinių dujų įmonės nenumatytos pajamos (sąnaudos), Lt (Eur);

$Paj_{p, t}$ – metams prieš perdavimo kainų koregavimą nustatytas perdavimo pajamų lygis, skaičiuojamas pagal 19.3 punkto nuorodas, Lt (Eur).

19.8. Koregavimo koeficientas (X_{t+1}), atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius: pasikeitus mokesčiams, ekonomikos ir darbo rinkos tendencijoms (Finansų ministerijos skelbiamiems ateinančių vienerių metų vidutinio darbo užmokesčio pokyčiams), teisės aktų reikalavimams, gamtinių dujų įmonei laimėjus naujos teritorijos dujų įveikimo konkursą, įsigaliojus Komisijos patvirtintam Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašui bei kt., ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$X_{t+1} = \sum_{i=1}^n L_x^i * \frac{x_{t+1}^i - x_t^i}{x_t^i}; \quad (29)$$

čia:

L_x^i – i-tojo veiksnio dalis visose sąnaudose;

x_t^i – i-tojo veiksnio reikšmė t-aisiais metais;

n – veiksnių skaičius.

Paskutinių metų koregavimo koeficientas X_{t+1} gali būti įvertintas skaičiuojant tolesnio reguliavimo periodo kainų viršutinę ribą.

20. Gamtinių dujų įmonė, mažindama sąnaudas ir siekdama didesnio efektyvumo bei pelno, turi užtikrinti patikimą sistemos darbą ir vartotojų aptarnavimo kokybę. Vadovaujantis Gamtinių dujų įmonių teikiamų paslaugų kokybės, įskaitant patikimumo, rodiklių įvertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Komisijos 2012 m. balandžio 11 d. nutarimu Nr. O3-90 „Dėl Gamtinių dujų įmonių teikiamų paslaugų kokybės, įskaitant patikimumo, rodiklių įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, gamtinių dujų perdavimo investicijų grąžos norma mažinama/didinama:

20.1.1. ateinantiems metams 0,005 procentiniais punktais, jei praėjusių vienerių metų kiekvienas kokybės rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo / pagerėjo nuo 10 iki 15 proc., palyginus su nustatyta minimaliu lygiu;

20.1.2. ateinantiems metams 0,01 procentiniu punktu, jei praėjusių vienerių metų kiekvienas kokybės rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo / pagerėjo daugiau nei 15 proc., palyginus su nustatyta minimaliu lygiu.

21. Gamtinių dujų perdavimo kainos gali būti diferencijuojamos pagal sistemos naudotojų grupes, gamtinių dujų perdavimo kiekį, užsakytus pajėgumus, trukmę ir gamtinių dujų tiekimo patikimumą. Nustatant bei diferencijuojant kainas, draudžiama diskriminuoti vartotojus, taikyti kryžminį subsidijavimą tarp vartotojų ar jų grupių. Diferencijuojant kainas, būtina vadovautis susidariusiomis sąnaudomis ir neviršyti kainos viršutinėje riboje nustatyto pajamų lygio. Diferencijuojant kainas turi būti užtikrinta, kad visuose įleidimo taškuose būtų nustatoma vienoda kaina už pajėgumus.

22. Perdavimo kainos gali būti diferencijuojamos ir skirstomos:

22.1. Pagal gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojų grupes:

22.1.1. sistemos naudotojus, per metus į vieną gamtinių dujų pristatymo vietą transportuojančius iki 10,4 teravatvalandžių (TWh) atitinkantį gamtinių dujų kiekį;

22.1.2. sistemos naudotojus, per metus į vieną gamtinių dujų pristatymo vietą transportuojančius daugiau kaip 10,4 teravatvalandžių (TWh) atitinkantį gamtinių dujų kiekį.

22.2. Pagal gamtinių dujų perdavimo pertraukiamumą į dvi grupes:

22.2.1. nuolatinio gamtinių dujų perdavimo;

22.2.2. pertraukiamojo gamtinių dujų perdavimo.

22.3. Pagal didžiausią perduodamą gamtinių dujų kiekį skirtingais metų periodais:

22.3.1. šiltojo periodo (didžiausią gamtinių dujų kiekį suvartojantys birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiais);

22.3.2. pereinamojo periodo (didžiausią gamtinių dujų kiekį suvartojantys balandžio, gegužės, rugsėjo, spalio mėnesiais);

22.3.3. šaltojo periodo (didžiausią gamtinių dujų kiekį suvartojantys sausio, vasario, kovo, lapkričio, gruodžio mėnesiais).

22.4. Pagal gamtinių dujų perdavimo paslaugų užsakymo trukmę (sutarties galiojimo trukmę):

22.4.1. trumpalaikio perdavimo (sutarties galiojimo trukmė nuo 1 iki 364 parų);

22.4.2. ilgalaikio perdavimo (sutarties galiojimo trukmė – 1 metai ir ilgiau).

22.5. Suderinusi su Komisija gamtinių dujų įmonė gali taikyti ir kitos trukmės sutartis.

23. Sistemos naudotojams gali būti nustatoma vienanarė arba dvinarė perdavimo kaina.

24. Dvinarė gamtinių dujų perdavimo kaina susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalies. Pastovioji dalis skaičiuojama pagal vartotojo pareikštus (užsakytus) paros pajėgumus, kintamoji – pagal perduotą (sunaudotą) gamtinių dujų kiekį. Gamtinių dujų įmonės nustato pastoviosios dalies mokėjimo koeficientą (≤ 1) penkeriems metams, kuris gali būti keičiamas, įvertinus teisės aktų pasikeitimą ar motyvuotą perdavimo sistemos operatoriaus siūlymą. Pastovios dalies mokėjimo koeficientas gamtinių dujų perdavime yra ne mažesnis kaip 0,7.

25. Sistemos naudotojams perduotas gamtinių dujų kiekis bei pareikšti (užsakyti) pajėgumai nustatomi sutartimis su gamtinių dujų įmone. Sistemos naudotojų užsakomi pajėgumai kiekvienais metais gali būti koreguojami, atsižvelgiant į faktinius praėjusių metų pajėgumus. Nustatant sistemos naudotojų pajėgumus, turi būti įvertinama, ar sistemos naudotojo maksimalus pajėgumų panaudojimo momentas sutampa su pikiniu gamtinių dujų sistemos naudojimu.

ANTRASIS SKIRSNIS

BALANSAVIMO GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO SISTEMOJE PASLAUGOS KAINODARA

26. Perdavimo sistemos naudotojams, sukėlusiams disbalansą, viršijantį su Komisija suderintose gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėse nustatytą tolerancijos ribą, taikoma disbalanso kaina, kuri apskaičiuojama pagal formulę:

$$T_d = k_d * T_r; \text{ (Lt/MWh (Eur/MWh))}; \quad (30)$$

čia:

T_d – disbalanso kaina, Lt/MWh (Eur/MWh);

k_d – disbalanso koeficientas, kuris yra lygus 0,1, jei rinkos dalyvis sukėlė gamtinių dujų trūkumą arba perteklių perdavimo/skirstymo sistemoje;

T_r – ribinė gamtinių dujų pirkimo (pardavimo) kaina, t. y. kaina už balansavimo dujas, kurias, pasibaigus balansavimo laikotarpiui, rinkos dalyvis, dalyvaujantis gamtinių dujų sistemos balansavime, perka iš perdavimo/skirstymo sistemos operatoriaus (toliau – sistemos operatorius), jei rinkos dalyvis sukėlė gamtinių dujų trūkumą sistemoje arba parduoda sistemos operatoriui, jeigu rinkos dalyvis sukėlė gamtinių dujų perteklių sistemoje, Lt/MWh (Eur/MWh).

27. Balansavimo veiklos pajamos apskaičiuojamos pagal formulę:

$$P_b = P_{pr} + P_d; \text{ (Lt (Eur))} \quad (31)$$

čia:

P_b – sistemos operatoriaus pajamos iš balansavimo paslaugos, Lt (Eur);

P_{pr} – sistemos operatoriaus pajamos iš prekybos balansavimo dujomis, Lt (Eur);

P_d – sistemos operatoriaus pajamos iš disbalanso užmokesčio, Lt (Eur).

28. Pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, nustatomas skirtumas ΔS_b tarp balansavimo pajamų P_b ir kintamų balansavimo sąnaudų C_{KB} pagal formulę:

$$\Delta = P_b - C_{KB}, \quad (32)$$

čia:

P_b – balansavimo pajamos, Lt (Eur);

C_{KB} – kintamosios balansavimo sąnaudos (gamtinių dujų įsigijimas balansavimo veiklai, laikymas saugykloje ir kt.)

29. Gautu skirtumu ΔS_b yra koreguojama perdavimo kainos viršutinė riba $T_{p, rib, t+1}$ kitiems metams pagal (28) formulę.

IV SKYRIUS

GAMTINIŲ DUJŲ SKYSTINIMO VERSLO VIENETO PASLAUGŲ KAINODARA

30. Gamtinių dujų skystinimo paslaugos kainos (toliau – skystinimo kainos) viršutinę ribą sudaro:

30.1. skystinimo kainos pastovioji dalis, nustatoma kaip gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos ($D_{p, rib}$);

30.2. skystinimo kainos kintamoji dalis ($T_{s, rib, k}$).

31. Komisijos sprendimu nustatoma gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos taške, skirta:

31.1. SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti (D_{SGDT});

31.2. pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms, reikalingoms SGD terminalo veiklai užtikrinti, kompensuoti (toliau – saugumo dedamoji ($D_{p, rib}$)).

32. Sistemos naudotojai, kurie transportuoja gamtines dujas perdavimo sistema, atsiskaitydami už gamtinių dujų perdavimo paslaugas sumoka gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos, nustatytą Metodikos 33 ir 37 punktuose.

33. D_{SGDT} nustatomas kaip Komisijos sprendimu patvirtintų lėšų, skirtų SGD terminalo įrengimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti, ir prognozuojamų SGD terminalo lėšų administravimo sąnaudų suma kalendoriniais metais, padalinta iš gamtinių dujų perdavimo sistema prognozuojamo transportuoti gamtinių dujų kiekio tais kalendoriniais metais, kuriems yra nustatoma saugumo dedamoji. D_{SGDT} skaičiuojama pagal formulę:

$$D_{SGDT} = \frac{INV_{SGDT, t+1} + S_{SGDT, t+1}^{ADM} + \Delta T_{SGDT, t-1}}{Q_{prog, t+1}}; \quad \text{(Lt/MWh (Eur/MWh))} \quad (33)$$

čia:

$INV_{SGDT, t+1}$ – lėšos, skirtos SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti (toliau – SGD terminalo lėšos), Lt (Eur);

$S_{SGDT, t+1}^{ADM}$ – prognozuojamos SGDT lėšų administravimo sąnaudos kalendoriniais metais, Lt (Eur);

$Q_{prog, t+1}$ – gamtinių dujų perdavimo sistema prognozuojamas transportuoti gamtinių dujų kiekis tais kalendoriniais metais, kuriems yra nustatomas SGDT priedas ($SGDT_{t+1}$), MWh;

$\Delta T_{SGDT, t-1}$ – prognozuotų ir faktiškai surinktų SGD terminalo lėšų skirtumas per praėjusius pasibaigusius ataskaitinius kalendorinius metus, Lt (Eur).

34. SGD terminalo lėšų poreikis nustatomas atsižvelgus į SGD terminalo investicijų projektui įgyvendinti būtinus finansinius išteklius bei įvertinus pateiktus įrodančius dokumentus, kad SGD terminalo projektą įgyvendinanti bendrovė neturi galimybės pasinaudoti kitais galimais projekto finansavimo šaltiniais ar kitomis priemonėmis, galinčiomis užtikrinti projekto finansavimą:

34.1. nuosavu kapitalu;

34.2. skolintu kapitalu:

34.2.1. bankų paskolomis ir garantijomis;

34.2.2. obligacijų emisija;

34.3. Europos Sąjungos fondų lėšomis, dotacijomis ir subsidijomis;

34.4. valstybės garantija.

35. SGD terminalo lėšos administruojamos ir kompensuojamos SGD terminalo lėšų gavėjui, vadovaujantis Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo, patvirtinto Komisijos 2012 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. O3-294 „Dėl Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir sąlygomis.

36. SGD terminalo lėšos, kurios nebuvo išmokėtos SGD terminalo lėšų gavėjui, įvertinus su Komisija suderintas ir faktiškai atliktas investicijas, grąžinamos gamtinių dujų sistemos naudotojams.

37. SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties pastoviosios eksploatavimo sąnaudos, nepriklausančios nuo pakartotinai dujinamų ir į perdavimo sistemą tiekiamų gamtinių dujų kiekio ir reikalingos SGD terminalo veiklai užtikrinti, nustatomos kaip gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji ($D_{p, rib}$):

37.1. taikoma:

37.1.1. Metodikos 17.1.2.2 punkte nurodytam išleidimo taškui išskyrus tuo atveju, jeigu gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji buvo sumokėta Metodikos 17.1.1.1 punkte nurodytam įleidimo taške;

37.1.2. Komisijos sprendimu Metodikos 17.1.1.1 punkte nurodytam įleidimo taškui pradedama taikyti kitais metais, einančiais po metų, kuriais SGD terminalo pajėgumai, nesusiję su SGD terminalo būtinuoju kiekiu transportavimu, buvo užsakyti ir panaudoti ir taikoma transportuotam gamtinių dujų kiekiui, nesusijusiam su SGD terminalo būtinuoju kiekiu;

37.2. skaičiuojama pagal formulę:

$$D_{p, rib} = \frac{S_{SGDT} + ROI_d + S_{SGDT}^{ADM}}{Q_p}; \quad (Lt/MWh \text{ (Eur/MWh)}), \quad (34)$$

čia:

S_{SGDT} – SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties pastoviosios metinės eksploatavimo bazinės sąnaudos, skaičiuojamos pagal formulę:

$$S_{SGDT} = C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_O + C_{NS}, \quad Lt \text{ (Eur)} \quad (35)$$

čia:

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, Lt (Eur);

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos, Lt (Eur);

C_P – personalo sąnaudos, Lt (Eur);

C_T – mokesčių sąnaudos, Lt (Eur);

C_A – administracinės sąnaudos, Lt (Eur);

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Lt (Eur);

C_O – kitos pastoviosios sąnaudos, Lt (Eur);

C_{NS} – SGD terminalo sąnaudos, numatytos ilgalaikėmis sutartimis: plaukiojančios SGD saugyklos nuoma, eksploatavimo sąnaudos, nuomos garantijos, SGD terminalo krantinės nuoma, kitos su skystinimo veikla susijusios ilgalaikių sutarčių sąnaudos, atsižvelgiant į aktualių valiutų santykio prognozę, Lt (Eur);

ROI_d – pagal Metodikos 12.9.1 punktą suskaičiuota SGD terminalo infrastruktūrinės dalies investicijų (išskyrus investicijų, finansuotų D_{SGDT} , ES ar kitų dotacijų, subsidijų lėšomis) grąža, Lt (Eur);

$S_{SGDT, t+1}^{ADM}$ – prognozuojamos SGDT lėšų administravimo sąnaudos kalendoriniais metais, Lt (Eur);

Q_p – perdavimo veikloje nustatytas bazinis (pirmųjų reguliavimo metų) gamtinių dujų kiekis, nustatytas įvertinus Metodikos 37.1.1 ir 37.1.2 punktų nuostatas, MWh.

38. Antriesiems–penktiesiems reguliavimo periodo metams saugumo dedamoji ($D_{p, rib, t+1}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$D_{p, rib, t+1} = D_{p, rib} * K_{d, t+1} * \frac{Q_{p1}}{Q_{pt+1}}; \quad (Lt/MWh \text{ (Eur/MWh)}) \quad (36)$$

čia:

$K_{d, t+1}$ – koregavimo koeficientas (pirmiesiems reguliavimo periodo metams lygus 1);

$D_{p, rib}$ – saugumo dedamoji, kuri skaičiuojama pagal (34) formulę.

39. Saugumo dedamosios koregavimo koeficientas $K_{d, t+1}$ skaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{d, t+1} = \prod_{n=2}^t (1 + I_{infl, n} + I_{inv, n} + I_{ROI, n} + I_{tech, n} + X_n) * \left(\frac{1 + I_{pgt+1} + I_{infl, t+1} + I_{inv, t+1} + I_{ROI, t+1} + I_{tech, t+1} + \sum_{n=1}^m I_{nk, t+1} + X_{t+1}}{1 + I_{pgt+1} + I_{infl, t+1} + I_{inv, t+1} + I_{ROI, t+1} + I_{tech, t+1} + \sum_{n=1}^m I_{nk, t+1} + X_{t+1}} \right); \quad (37)$$

čia:

I_{pgt+1} – gamtinių dujų kiekio pokyčio koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (23) formulę;

$I_{infl, t+1}$ – infliacijos koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (24) formulę;

$I_{inv, t+1}$ – investicijų koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (24) formulę;

$I_{ROI, t+1}$ – investicijų grąžos koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (26) formulę;

$I_{nk, t+1}$ – nenumatytų pasikeitimų koeficientas, skaičiuojamas pagal (28) formulę;

m – nenumatytų pasikeitimų skaičius;

X_{t+1} – koregavimo koeficientas, atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius ir skaičiuojamas pagal (29) formulę.

40. Nenumatytų pasikeitimų koeficientas (I_{nk}) įvertina gamtinių dujų įmonės pajamų nuokrypį nuo numatytų rodiklių, t. y. nuokrypį tarp saugumo dedamosios nustatymo metu planuotų būtinųjų sąnaudų ir faktinių pajamų, įvertinus gamtinių dujų įmonės papildomą veiklą naudojant SGD terminalo infrastruktūrą. Taikant šį koregavimo koeficientą, įvertinamos gamtinių dujų įmonės pajamos, gautos už SGD perkrovos paslaugą. Koreguojant kainų viršutinės ribas, gali būti taikomas

nenumatytų pasikeitimų koeficientas kitoms nenumatytoms gamtinių dujų įmonės pajamoms (sąnaudoms) koreguoti: ROI ir nusidėvėjimo sąnaudoms dėl atliekamų investicijų nuokrypio nuo ankstesnės prognozės, SGDT lėšų administravimo sąnaudoms, pajamų / sąnaudų nuokrypiui dėl valiutų kurso pasikeitimo ir kt.

41. SGD perkrovos paslaugos (T_{perk}) kaina nustatoma penkeriems metams ir yra skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{perk} = \frac{S_{SGDTp} + ROI_p}{Q_T}; \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (38)$$

čia:

T_{perk} – SGD perkrovos paslaugos kaina, Lt/MWh (Eur/MWh);

S_{SGDTp} – SGD terminalo, jo infrastruktūros, būtinos SGD perkrovos veiklai vykdyti, metinės eksploatavimo sąnaudos, skaičiuojamos pagal formulę:

$$S_{SGDTp} = C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_O + C_{NS}, \text{ Lt (Eur)}, \quad (39)$$

čia:

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, Lt (Eur);

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos, Lt (Eur);

C_P – personalo sąnaudos, Lt (Eur);

C_T – mokesčių sąnaudos, Lt (Eur);

C_A – administracinės sąnaudos, Lt (Eur);

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Lt (Eur);

C_O – kitos pastoviosios sąnaudos, Lt (Eur);

C_{NS} – SGD terminalo sąnaudos, numatytos ilgalaikėmis sutartimis: plaukiojančios SGD saugyklos nuoma, eksploatavimo sąnaudos, nuomos garantijos, SGD terminalo krantinės nuoma, kitos, su skystinimo veikla susijusios ilgalaikių sutarčių pagrįstos sąnaudos, atsižvelgiant į aktualių valiutų santykio prognozę, Lt (Eur);

ROI_p – pagal Metodikos 12.9.1 punktą suskaičiuota SGD terminalo infrastruktūrinės dalies, būtinos SGD perkrovos veiklai vykdyti, investicijų grąža, Lt (Eur);

Q_T – SGD terminalo technologiniai pajėgumai per metus, MWh;

42. Gamtinių dujų skystinimo paslaugos kainos viršutinės ribos kintamoji dalis, mokama SGD terminalo naudotojų ($T_{s, rib, k}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{s, rib, k} = \frac{S_{s, k, b}}{Q_{s, b}}; \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (40)$$

čia:

$T_{s, rib, k}$ – skystinimo kainos viršutinės ribos kintamoji dalis, Lt/MWh (Eur/MWh);

$S_{s, k, b}$ – gamtinių dujų skystinimo veiklos bazinės kintamosios sąnaudos, nustatytos remiantis techniniais SGD terminalo parametrais pagal sudarytų ilgalaikių nuomos ir eksploatavimo sutarčių reikalavimus, Lt (Eur).

$Q_{s, b}$ – nustatytas skystinamų (dujinamų) gamtinių dujų bazinis metinis kiekis, MWh.

43. Antriesiems–penktiesiems kainų viršutinių ribų reguliavimo laikotarpio metams skystinimo kainos viršutinė riba ($T_{s, rib, t+1}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{s, rib, t+1} = K_{t+1} * T_{s, rib, t}; \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (41)$$

čia:

K_{t+1} – koregavimo koeficientas (skaičiuojant kainos viršutinę ribą pirmiesiems reguliavimo periodo metams lygus 1).

44. Skystinimo kainos viršutinės ribos kintamosios dalies koregavimo koeficientas K_{t+1}

skaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{t+1} = 1 + X_{t+1}; \quad (42)$$

čia:

X_{t+1} – skaičiuojamas pagal (29) Metodikos formulę.

45. SGD terminale paslaugų teikimo metu sunaudoti SGD kiekiai technologinėms reikmėms nustatomi ir SGD terminalo naudotojams paskirstomi remiantis Naudojimosi SGD terminalu taisyklėmis.

46. Skystinimo paslaugų kaina gali būti diferencijuojama SGD terminalo naudotojų grupėms, *mutatis mutandis* taikant Gamtinių dujų įstatymo 9 straipsnio 14 dalies nuostatas.

V SKYRIUS

GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO VEIKLOS VERSLO VIENETO PASLAUGŲ KAINODARA

PIRMASIS SKIRSNIS

GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO SKIRSTOMAISIAIS DUJOTIEKIAIS PASLAUGOS KAINODARA

47. Gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinė riba ($T_{sk, rib}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{sk, rib} = \frac{(S_{sk} + ROI_{sk})}{Q_{sk}} \quad (Lt/MWh \text{ (Eur/MWh)}) \quad (43)$$

čia:

S_{sk} – nustatytos metinės skirstymo bazinės sąnaudos, skaičiuojamos kaip:

$$S_{sk} = C_L + C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_O + C_{PB}, \quad (Lt \text{ (Eur)}) \quad (44)$$

čia:

C_L – gamtinių dujų sąnaudos technologinėms reikmėms, Lt (Eur);

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, Lt (Eur);

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos, Lt (Eur);

C_P – personalo sąnaudos, Lt (Eur);

C_T – mokesčių sąnaudos, Lt (Eur);

C_A – administracinės sąnaudos, Lt (Eur);

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Lt (Eur);

C_O – kitos paskirstytinos sąnaudos, Lt (Eur);

C_{PB} – skirstymo sistemos balansavimo sąnaudos, jeigu skirstymo sistemos operatorius yra atsakingas už skirstymo sistemos subalansavimą, Lt (Eur);

ROI_{sk} – pagal Metodikos 12.9.1 punktą suskaičiuota skirstymo veiklos investicijų grąža, Lt (Eur);

Q_{sk} – nustatytas skirstymo metinis bazinis (pirmųjų reguliavimo periodo metų) gamtinių dujų kiekis, MWh.

48. Antriesiems–penktiesiems kainų viršutinių ribų reguliavimo laikotarpio metams skirstymo kainos viršutinė riba ($T_{sk, rib, t+1}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{sk, rib, t+1} = T_{sk, rib} * K_{sk, t+1} * \frac{Q_{sk1}}{Q_{sk, t+1}} \quad (Lt/MWh \text{ (Eur/MWh)}) \quad (45)$$

čia:

$T_{sk, rib}$ – skirstymo kainos bazinė (pirmųjų reguliavimo metų) viršutinė riba, Lt/MWh (Eur/MWh);

$K_{sk, t+1}$ – skirstymo kainos viršutinės ribos koregavimo koeficientas (skaičiuojant kainos viršutinę ribą pirmiesiems reguliavimo periodo metams lygus 1);

$Q_{sk,1}$ – pirmųjų reguliavimo periodo metų bazinis dujų kiekis, MWh;

$Q_{sk, t+1}$ – t+1-ųjų metų bazinis dujų kiekis, MWh.

49. Gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinės ribos koregavimo koeficientas ($K_{sk, t+1}$) skaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{sk, t+1} = \prod_{n=2}^t (1 + I_{inf, n} + I_{inv, n} + I_{ROI, n} + I_{tech, n} + X_n) * \left(\frac{1 + I_{skqt+1} + I_{inf, t+1} + I_{inv, t+1} + I_{ROI, t+1} + I_{tech, t+1} + \sum_{n=1}^m I_{nk, t+1} + X_{t+1}}{1 + I_{skqt+1} + I_{inf, t+1} + I_{inv, t+1} + I_{ROI, t+1} + I_{tech, t+1} + \sum_{n=1}^m I_{nk, t+1} + X_{t+1}} \right); \quad (46)$$

čia:

$I_{skq, t+1}$ – gamtinių dujų kiekio pokyčio koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (47) formulę;

$I_{infl, t+1}$ – infliacijos koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (48) formulę;

$I_{inv, t+1}$ – investicijų koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (49) formulę;

$I_{ROI, t+1}$ – investicijų grąžos koregavimo koeficientas, skaičiuojamas (50) pagal formulę;

$I_{tech, t+1}$ – technologinių sąnaudų koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (51) formulę;

$I_{nk, t+1}$ – nenumatytų pasikeitimų koeficientas, skaičiuojamas pagal (52) formulę;

$X_{n, t+1}$ – koregavimo koeficientas, atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius ir skaičiuojamas pagal (53) formulę.

49.1. Gamtinių dujų skirstymo kiekio pokyčio koregavimo koeficientas ($I_{skq, t+1}$) įvertina gamtinių dujų kiekio pokytį tarp prognozuoto ir faktinio gamtinių dujų kiekio. Gamtinių dujų skirstymo kiekio pokyčio koregavimo koeficientas ($I_{skq, t+1}$) skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{skq, t+1} = \left(\frac{Q_t - Q_{tf}}{Q_t} * k_k + \frac{Q_{p, t} - Q_{p, tf}}{Q_{p, t}} * k_p \right) * (1 + I_{skq, t} + \sum_{n=1}^m I_{nk, t}); \quad (47)$$

čia:

Q_t – prognozuotas bazinis gamtinių dujų kiekis t-iesiems kainų reguliavimo metams, MWh;

Q_{tf} – faktinis t-ųjų metų gamtinių dujų kiekis;

k_k – dujų skirstymo kainos kintamosios dalies mokėjimo koeficientas;

$Q_{p, t}$ – prognozuoti baziniai ilgalaikiai gamtinių dujų sistemos pajėgumai t-iesiems kainų reguliavimo metams, MWh/parą/metus;

$Q_{p, tf}$ – faktiniai t-ųjų metų ilgalaikiai gamtinių dujų sistemos pajėgumai, MWh/parą/metus;

k_p – dujų skirstymo kainos pastoviosios dalies mokėjimo koeficientas;

I_{skqt} – ankstesnių (t-ųjų) metų skirstymo kiekio koregavimo koeficientas, kuris pradedamas skaičiuoti nuo trečiųjų reguliavimo periodo metų pagal (47) formulę. Koreguojant kainos viršutinę ribą antriesiems kainų reguliavimo periodo metams, I_{skqt} lygus nuliui;

$I_{nk, t}$ – ankstesnių (t-ųjų metų) nenumatytų pasikeitimų koeficientas, skaičiuojamas pagal (52) formulę;

m – nenumatytų pasikeitimų skaičius.

49.1.1. Vertinant faktinį skirstomų gamtinių dujų kiekį esamiems vartotojams, atsižvelgiama į tai, ar gamtinių dujų kiekio nukrypimai nuo bazinio nustatyto gamtinių dujų kiekio yra nulemti nuo gamtinių dujų įmonės priklausančių veiksnių;

49.1.2. kai $I_{skq, t+1}$ viršija $\pm 10\%$, Komisija gali priimti sprendimą gamtinių dujų įmonės negautas (viršytas) pajamas dėl kiekių nuokrypio įvertinti koreguodama vėlesnių metų (iki 3 metų) skirstymo kainų viršutinės ribas. Jei faktinis praėjusių metų gamtinių dujų kiekis skiriasi nuo koregavimo metu nustatyto skirstyto kiekio, Komisija turi teisę įvertinti šį skirtumą koreguodama kitų metų skirstymo kainos viršutinę ribą.

49.2. Infliacijos koregavimo koeficientas ($I_{infl, t+1}$) įvertina infliacijos bei Komisijos nustatytų sąnaudų be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų poveikį poveikį nustatytoms kainų viršutinėms riboms ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{infl, t+1} = \frac{L_{S_{infl, t}}}{100} \times \left(\frac{S_{infl, t+1} \times \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v, n} - E_{ef, n}))}{S_{infl, t}} - 1 \right) \quad (48)$$

čia:

$L_{S_{infl, t}}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama sąnaudų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose t-ųjų metų pajamose, kurios skaičiuojamos pagal 49.3 punkto nuorodas, proc.;

$S_{infl, t}$ – koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais L_t (Eur);

$S_{infl, t+1}$ – konkretiems reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių, L_t (Eur);

I_v – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį, prieš duomenų kainų viršutinėms riboms nustatyti ar koreguoti pateikimą, paskelbta metinė infliacija, proc.;

E_{ef} – efektyvumo rodiklis, kuris yra lygus pusei metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc;

49.3. Bazinis pajamų lygis t-iesiems metams nustatomas pirmiesiems reguliavimo periodo metams nustatytas bazinės pajamas dauginant iš kiekvieniems sekantiems metams suskaičiuotų koregavimo koeficientų ($K_{sk, t+1}$), nevertinant kiekio ir vienkartinį koregavimo koeficientų.

49.4. Investicijų koregavimo koeficientas (I_{inv}) įvertina gamtinių dujų įmonės sąnaudų pokytį, įgyvendinus ilgalaikėje veiklos programoje numatytas ir su Komisija suderintas investicijas, yra skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{inv, t+1} = \frac{L_{inv, t}}{100} \cdot \left(\frac{S_{inv, t+1}}{S_{inv, t}} - 1 \right); \quad (49)$$

čia:

$L_{inv, t}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama dėl investicijų sąnaudų dalis visose pajamose, skaičiuojamose pagal Metodikos 49.3 punkto nuorodas, proc.;

$S_{inv, t}$ – koreguojamos sąnaudos dėl investicijų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais, L_t (Eur);

$S_{inv, t+1}$ – koreguojamos sąnaudos dėl investicijų, įvertinus ilgalaikėje veiklos programoje numatytas ir su Komisija suderintas investicijas t+1-aisiais kainų reguliavimo metais, L_t (Eur).

49.5. Investicijų grąžos koregavimo koeficientas (I_{ROI}) įvertina investicijų grąžos pokyčius dėl atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtino reguliuojamo turto vertės (RAB) pasikeitimo ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{ROI, t+1} = \frac{L_{ROI, t}}{100} \cdot \left(\frac{ROI_{t+1}}{ROI_t} - 1 \right); \quad (50)$$

čia:

$L_{ROI, t}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose numatyta investicijų grąžos dalis visose pajamose, skaičiuojamose pagal Metodikos 49.3 punkto nuorodas, proc.;

ROI_{t+1} – investicijų grąža $t+1$ -aisiais kainų reguliavimo metais, įvertinus įmonės pagal ilgalaikę reguliuojamos veiklos programą įvykdytas ir su Komisija suderintas investicijas, Lt (Eur).

49.6. Gamtinių dujų technologinių sąnaudų koregavimo koeficientas ($I_{tech, t+1}$) įvertina technologinėms reikmėms prognozuojamas sąnaudas $t+1$ -aisiais kainų reguliavimo metais. Technologinių sąnaudų koregavimo koeficientas skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{tech, t+1} = \frac{L_{sk, tech, t}}{100} \cdot \left(\frac{S_{sk, tech, t+1}}{S_{sk, tech, t}} - 1 \right); \quad (51)$$

čia:

$L_{sk, tech, t}$ – skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t -aisiais metais) numatyta technologinių sąnaudų dalis visose skirstymo veiklos pajamose, skaičiuojamose pagal Metodikos 49.3 punkto nuorodas, proc.;

$S_{sk, tech, t+1}$ – $t+1$ -iesiems metams prognozuojamos technologinės sąnaudos, įvertinus Komisijos nustatytus gamtinių dujų technologinėms reikmėms kiekius ir prognozuojamą dujų kainą, Lt (Eur);

$S_{sk, tech, t}$ – skirstymo kainų t -aisiais metais įtrauktos gamtinių dujų technologinės sąnaudos; Lt (Eur).

49.7. Nenumatytų pasikeitimų koeficientas (I_{nk}) įvertina gamtinių dujų įmonės pajamų nuokrypį nuo numatytų rodiklių, t. y. nuokrypį tarp kainų viršutinių ribų nustatymo metu planuotų būtinųjų sąnaudų ir faktinių pajamų, įvertinus gamtinių dujų įmonės papildomą veiklą. Taikant nenumatytų pasikeitimų koeficientą, gali būti įvertinta:

49.7.1. gamtinių dujų įmonės pajamos, gautos už balansavimo veiklą (jeigu skirstymo sistemos operatorius yra atsakingas už skirstymo sistemos subalansavimą), trumpalaikius pajėgumus, ilgalaikių pajėgumų viršijimą, sumažintos patirtomis išlaidomis dėl pajėgumų ribojimo ir kintamomis balansavimo sąnaudomis;

49.7.2. gamtinių dujų įmonės pajamos, gautos už naujų vartotojų pagal naujojo vartotojo prijungimo sutartis sumokėtus minimalių nebuitinio vartotojo transportuotinių kiekių ir pajėgumų mokesčius;

49.7.3. ROI ir nusidėvėjimo sąnaudos dėl atliekamų investicijų nuokrypio nuo ankstesnės prognozės, technologinių sąnaudų pokytis dėl dujų kainos pasikeitimo ir kt. Taikant nenumatytų pasikeitimų koeficientą ROI pokyčiams įvertinti, RAB skaičiuojama kaip faktinės reguliuojamo turto vertės metų, kuriems buvo nustatyta viršutinė riba, pradžioje ir pabaigoje vidurkis;

49.7.4. pajamų (sąnaudų) nuokrypis dėl ankstesnių ($t-1$) metų faktinio skirstytų dujų kiekio nesutapimo su jo prognoze, naudota nustatant kainų ribas einamiesiems (t) metams;

49.7.5. pajamų (sąnaudų) nuokrypis dėl skirtumo, susidariusio tarp prognozuoto vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris buvo lygus pusei prognozuotos metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc., naudoto nustatant/koreguojant kainų viršutines ribas praeitiems ($t-1$ -iesiems) metams ir Statistikos departamento paskelbto $t-1$ -ųjų metų vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris yra lygus pusei $t-1$ -ųjų metų infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc.;

49.7.6. nenumatytų pasikeitimų koeficientas (I_{nk}) skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{nk, t+1} = \left(\frac{I_{pqj, sk}}{Pqj_{sk}} \right); \quad (52)$$

čia:

$I_{nk, t+1}$ – nenumatytų pasikeitimų koeficientas, įvertinantis gamtinių dujų įmonės $t+1$ metais

gautų pajamų nuokrypį nuo nustatant kainų viršutines ribas numatytų rodiklių;

$I_{paj, sk}$ – metais prieš skirstymo kainų koregavimą gamtinių dujų įmonės nenumatytos pajamos (sąnaudos), Lt (Eur);

P_{sk} – metams prieš koregavimą nustatytas skirstymo pajamų lygis, suskaičiuotas pagal Metodikos 49.3 punkto nuorodas, Lt (Eur).

49.8. Koregavimo koeficientas (X_{t+1}), atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius: pasikeitus mokesčiams, teisės aktų reikalavimams, ekonomikos ir darbo rinkos tendencijoms (Finansų ministerijos skelbiamiems ateinančių vienerių metų vidutinio darbo užmokesčio pokyčiams), gamtinių dujų įmonei laimėjus naujos teritorijos dujifikavimo konkursą, įsigaliojus Komisijos patvirtintam Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašui bei kt. ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$X_{t+1} = \sum_{i=1}^n L_x^i \frac{x_{t+1}^i - x_t^i}{x_t^i}; \quad (53)$$

čia:

L_x^i – i-tojo veiksnio dalis visose pajamose, suskaičiuotose pagal Metodikos 49.3 punkto nuorodas, vieneto dalimis;

x_t^i – i-tojo veiksnio reikšmė t-aisiais metais;

n – veiksnių skaičius.

Paskutinių metų koregavimo koeficientas X_{t+1} gali būti įvertintas skaičiuojant tolesnio reguliavimo periodo kainų viršutinę ribą.

50. Gamtinių dujų įmonė, mažindama sąnaudas ir siekdama didesnio efektyvumo bei pelno, turi užtikrinti sistemos patikimą darbą bei vartotojų aptarnavimo kokybę. Vadovaujantis Komisijos patvirtintu Gamtinių dujų įmonių paslaugų kokybės, įskaitant patikimumo, rodiklių įvertinimo tvarkos aprašu, gamtinių dujų skirstymo investicijų grąžos norma mažinama/didinama:

50.1. ateinančiais metais 0,005 procentiniais punktais, jei praėjusių vienerių metų kiekvienas kokybės rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo/pagerėjo nuo 10 iki 15 proc., palyginus su nustatytu minimaliu lygiu;

50.2. ateinančiais metais 0,01 procentiniu punktu, jei praėjusių vienerių metų kiekvienas kokybės rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo/pagerėjo daugiau nei 15 proc., palyginus su nustatytu minimaliu lygiu.

51. Gamtinių dujų skirstymo kainos gali būti diferencijuojamos pagal suvartojamą gamtinių dujų kiekį, galią, slėgį ir trukmę. Buitiniams vartotojams gamtinių dujų skirstymo kainos diferencijuojamos pagal suvartojamą gamtinių dujų kiekį. Nebuitiniams vartotojams – pagal gamtinių dujų kiekį ir galią. Nustatant bei diferencijuojant kainas, draudžiama diskriminuoti vartotojus, taikyti kryžminį subsidijavimą tarp vartotojų ar jų grupių. Diferencijuojant kainas, būtina vadovautis susidariusiomis sąnaudomis ir neviršyti kainos viršutinėje riboje nustatyto pajamų lygio.

52. Skirstymo kainos diferencijuojamos į grupes pagal faktiškai per metus į gamtinių dujų pristatymo vietą vartotojui skirstomą gamtinių dujų kiekį:

52.1. skirstoma iki 5200 kWh per metus;

52.2. skirstoma nuo 5200 kWh iki 207980 kWh per metus;

52.3. skirstoma nuo 207980 kWh iki 1040 MWh per metus;

52.4. skirstoma nuo 1040 MWh iki 10399 MWh per metus;

52.5. skirstoma nuo 10399 MWh iki 51995 MWh per metus;

52.6. skirstoma nuo 51995 MWh iki 155985 MWh per metus;

52.7. skirstoma daugiau kaip 155985 MWh per metus.

53. Sistemos naudotojams nustatoma vienanarė arba dvinarė skirstymo kaina.

54. Gamtinių dujų skirstymo kainos taikomos „pašto ženklų“ principu, nepriklausomai nuo skirstymo atstumo.

55. Dvinarė gamtinių dujų skirstymo kaina susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalies. Pastovioji dalis skaičiuojama pagal sistemos naudotojų užsakytus pajėgumus, o kintamoji dalis –

pagal skirstomą gamtinių dujų kiekį. Gamtinių dujų įmonės nustato pastoviosios dalies mokėjimo koeficientą ($\leq 0,7$), penkeriems metams, kuris gali būti peržiūrėtas dėl teisės aktų pasikeitimo.

56. Vartotojams paskirstytas gamtinių dujų kiekis bei pareikšti (užsakyti) pajėgumai nustatomi sutartimis su gamtinių dujų įmone. Vartotojo pajėgumai kiekvienais metais turi būti koreguojami, atsižvelgiant į faktinius praėjusių metų pajėgumus. Nustatant vartotojo pajėgumus, turi būti įvertinama, ar vartotojo (sistemos naudotojo) maksimalus paros gamtinių dujų suvartojimo momentas sutampa su pikiniu gamtinių dujų sistemos vartojimu.

ANTRASIS SKIRSNIS BALANSAVIMO GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO SISTEMOJE PASLAUGOS KAINODARA

57. Skirstymo sistemos naudotojams, sukėlusiems disbalansą, viršijantį balansavimo taisyklėse nustatytą tolerancijos ribą, taikoma balansavimo kaina, kuri apskaičiuojama *mutatis mutandis* taikant Metodikos III skyriaus II skirsnio nuostatas.

VI SKYRIUS GARANTINIO GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO PASLAUGOS KAINODARA

58. Garantinio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba ($T_{g, rib, t+1}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{g, rib} = S_g + S_g * 0,1; \text{ (Lt/MWh (Eur/MWh))} \quad (54)$$

čia:

S_g – nustatytos metinės garantinio tiekimo ribinės sąnaudos, Lt/MWh (Eur/MWh));
0,1 – garantinio tiekimo rizikos premijos koeficientas.

59. Antriesiems–penktiesiems kainų viršutinių ribų reguliavimo periodo metams garantinio tiekimo kainos viršutinė riba skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{g, rib, t+1} = T_{g, rib, t} * K_{g, t+1}; \text{ (Lt/MWh (Eur/MWh))} \quad (55)$$

čia:

$K_{g, t+1}$ – koregavimo koeficientas (skaičiuojant kainos viršutinę ribą pirmiesiems reguliavimo periodo metams lygus 1).

60. Garantinio tiekimo paslaugos kainos viršutinės ribos koregavimo koeficientas ($K_{g, t+1}$) skaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{g, t+1} = (1 + I_{infl, t+1} + X_{t+1}) \quad (56)$$

čia:

$I_{infl, t+1}$ – infliacijos koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (57) formulę;

X_{t+1} – koregavimo koeficientas, atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius ir skaičiuojamas pagal (58) formulę.

60.1. Infliacijos koregavimo koeficientas ($I_{infl, t+1}$) įvertina infliacijos bei Komisijos nustatytų sąnaudų be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų pokyčio poveikį nustatytoms kainų viršutinėms riboms ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{inf,t+1} = \frac{L_{S_{inf,t}}}{100} \times \left(\frac{S_{inf,t+1} \times \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v,n} - E_{ef,n}))}{S_{inf,t}} - 1 \right) \quad (57)$$

čia:

$L_{S_{inf,t}}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama sąnaudų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose t-ųjų metų pajamose;

$S_{inf,t}$ – koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais L_t (Eur);

$S_{inf,t+1}$ – konkreitiems reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių, L_t (Eur);

I_v – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį, prieš duomenų kainų viršutinėms riboms nustatyti ar koreguoti pateikimą, paskelbta metinė infliacija, proc.;

E_{ef} – efektyvumo rodiklis, kuris yra lygus pusei metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc;

60.2. Koregavimo koeficientas (X_{t+1}), atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius: pasikeitus mokesčiams, teisės aktų reikalavimams, ekonomikos ir darbo rinkos tendencijoms bei kt. ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$X_{t+1} = \sum_{i=1}^n L_x^i \frac{X_{t+1}^i - X_t^i}{X_t^i}, \quad (58)$$

čia:

L_x^i – i-ojo veiksnio dalis visose t-ųjų metų sąnaudose;

X_t^i – i-ojo veiksnio reikšmė t-aisiais metais;

n – veiksnių skaičius.

61. Garantinio tiekimo gamtinių dujų kainą sudaro faktinė kiekvieno mėnesio gamtinių dujų įsigijimo kaina ir nustatyta garantinio tiekimo paslaugos kaina:

$$T_{gtiek} = T_{GD} + T_{g, rib}; (Lt/kWh) \quad (59)$$

čia:

T_{gtiek} – garantinio tiekimo gamtinių dujų kaina, Lt/kWh (Eur/kWh);

T_{GD} – faktinė kiekvieno mėnesio gamtinių dujų įsigijimo kaina, Lt/kWh (Eur/kWh);

$T_{g, rib}$ – garantinio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba, Lt/kWh (Eur/kWh).

62. Gamtinių dujų garantinio tiekimo kainos diferencijuojamos vadovaujantis Metodikos 75-76 punktais.

63. Tuo atveju, kai gamtinių dujų įmonė pirmą kartą vykdo garantinio tiekimo veiklą ir iki to laiko nėra nustačiusi garantinio tiekimo ribinių sąnaudų, garantinio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba $T_{g, rib}$ skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{g, rib} = T_{GD} * 0,1; (Lt/MWh (Eur/MWh)) \quad (60)$$

čia:

$T_{g, rib}$ – garantinio tiekimo paslaugos kainos viršutinė riba, Lt/MWh (Eur/MWh);

T_{GD} – Komisijos tinklalapyje skelbiama paskutinio mėnesio, prieš nustatant garantinio

tiekimą kainą, gamtinių dujų importo kainą;

0,1 – garantinio tiekimo rizikos premijos koeficientas.

64. Pirmojo garantinio tiekimo paslaugos vykdymo metu gamtinių dujų skirstymo įmonė nustato šiai veiklai vykdyti reikalingas ribines sąnaudas ir nuo kito karto garantinio tiekimo paslaugos kainos viršutinę ribą skaičiuoja pagal Metodikos 58-61 punktus. Garantinio gamtinių dujų tiekimo paslaugą gamtinių dujų skirstymo įmonė gali pirkti iš kitos gamtinių dujų tiekimo įmonės už protingą kainą.

VII SKYRIUS GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO VEIKLOS VERSLO VIENETO PASLAUGŲ KAINODARA

PIRMASIS SKIRSNIS GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO PASLAUGOS KAINODARA

65. Gamtinių dujų tiekimo kainos viršutinė riba (T_{rib}) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{rib} = \frac{(S_{baz} + S_{tsaug})}{Q_{baz}} + ((T_{GD} \times 0,031) - (T_{GD} - T_{baz}) \times 0,03); \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (61)$$

čia:

S_{baz} – nustatytos metinės gamtinių dujų tiekimo bazinės sąnaudos, Lt (Eur);

S_{tsaug} – gamtinių dujų tiekimo saugumo buitiniams vartotojams užtikrinimo metinės bazinės sąnaudos, skaičiuojamos pagal (69) formulę, Lt (Eur);

Q_{baz} – nustatytas metinis bazinis (pirmųjų reguliavimo metų) gamtinių dujų kiekis, MWh;

T_{GD} ($T_{GD(t+1)}$) – metinė gamtinių dujų pirkimo kaina, Lt/MWh (Eur/MWh);

0,031 ir 0,03 – gamtinių dujų kainų svyravimus įvertinantys koeficientai;

T_{baz} – bazinė gamtinių dujų pirkimo kaina lygi 110 Lt/MWh arba 31,86 Eur/MWh.

66. Gamtinių dujų tiekimo kainos viršutinė riba (T_{rib}) antriesiems–n-tiesiems reguliavimo laikotarpio metams koreguojama pagal formulę:

$$T_{rib,t+1} = \left(\frac{(S_{baz} + S_{tsaug})}{Q_{baz}} \right) * \frac{Q_{baz,1}}{Q_{baz,t+1}} * K_{t+1} + ((T_{GD,t+1} * 0,031) - (T_{GD,t+1} - T_{baz}) * 0,03); \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (62)$$

čia:

$T_{rib, t+1}$ – gamtinių dujų tiekimo kainos viršutinė riba (t+1)-aisiais reguliavimo metais, Lt/MWh (Eur/MWh);

$Q_{baz,1}$ – pirmųjų reguliavimo metų bazinis dujų kiekis, MWh;

$Q_{baz, t+1}$ – prognozuojamas bazinis parduodamų dujų kiekis t+1 metams, MWh;

K_{t+1} – tiekimo veiklos sąnaudų koregavimo koeficientas, kuris skaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{t+1} = \left(\prod_{n=2}^t (1 + I_{infl,n} + I_{musid,n} + X_n + K_{tsaug,n}) \right) * (1 + I_{q,t+1} + I_{infl,t+1} + I_{musid,t+1} + X_{n,t+1} + K_{tsaug,t+1}); \quad (63)$$

čia:

I_{qt+1} – gamtinių dujų kiekio pokyčio koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (64) formulę;

$I_{infl, t+1}$ – infliacijos koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (65) formulę;

$I_{\text{nusid}, t+1}$ – nusidėvėjimo sąnaudų koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (66) formulę;

$X_{n, t+1}$ – koregavimo koeficientas, atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius, skaičiuojamas pagal (67) formulę;

$K_{t \text{ saug}, t+1}$ – tiekimo saugumo buitiniams vartotojams užtikrinimo sąnaudų koregavimo koeficientas, skaičiuojamas pagal (68) formulę.

Pirmiesiems reguliavimo metams K_{t+1} lygus 1.

66.1. Gamtinių dujų kiekio pokyčio koregavimo koeficientas (I_q) įvertina gamtinių dujų kiekio pokytį tarp bazinio gamtinių dujų kiekio ir faktinio ir yra skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{q, t+1} = \frac{Q_{\text{baz}, t} - Q_{\text{tf}}}{Q_{\text{baz}, t}} * (1 + I_{qt}); \quad (64)$$

čia:

$Q_{\text{baz}, t}$ – bazinis prognozuotas gamtinių dujų kiekis t-iesiems kainų reguliavimo metais, MWh;

Q_{tf} – faktinis t-ųjų metų gamtinių dujų kiekis;

I_{qt} – ankstesnių (t-ųjų) metų gamtinių dujų kiekio pokyčio koregavimo koeficientas, kuris pradedamas skaičiuoti nuo trečiųjų reguliavimo metų pagal (64) formulę. Koreguojant kainos viršutinę ribą antriesiems kainų reguliavimo periodo metams, I_{qt} lygus nuliui.

Kai $I_{q, t+1}$ viršija $\pm 10\%$, Komisija gali priimti sprendimą dėl kiekių nuokrypio gamtinių dujų įmonės negautas (viršytas) pajamas įvertinti koreguodama vėlesnių laikotarpių (iki 3 metų) tiekimo kainų viršutinės ribas.

66.2. Infliacijos koregavimo koeficientas (I_{infl}) įvertina infliacijos bei Komisijos nustatytų sąnaudų be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų pokyčio poveikį nustatytoms kainų viršutinėms riboms ir yra skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{\text{infl}, t+1} = \frac{L_{S_{\text{infl}, t}}}{100} \times \left(\frac{S_{\text{infl}, t+1} \times \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v, n} - E_{\text{ef}, n}))}{S_{\text{infl}, t}} - 1 \right) \quad (65)$$

čia:

$L_{S_{\text{infl}, t}}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama sąnaudų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose t-ųjų metų pajamose.;

$S_{\text{infl}, t}$ – koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais L_t (Eur);

$S_{\text{infl}, t+1}$ – konkreitiems reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių, L_t (Eur);

I_v – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį, prieš duomenų kainų viršutinėms riboms nustatyti ar koreguoti pateikimą, paskelbta metinė infliacija, proc.;

E_{ef} – efektyvumo rodiklis, kuris yra lygus pusei metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc.

66.3. Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų koregavimo koeficientas (I_{nusid}), nustatomas, atsižvelgiant į ilgalaikėje veiklos programoje numatytą ir su Komisija suderintą investicijų faktinį įvykdymą, ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{\text{nusid}, t+1} = \frac{L_{\text{nusid}}}{100} \cdot \left(\frac{S_{\text{nusid}, t+1}}{S_{\text{nusid}, t}} - 1 \right); \quad (66)$$

čia:

L_{nusid} – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose numatyta koreguojama nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų dalis visose sąnaudose t-aisiais metais, proc.;

$S_{\text{nusid}, t+1}$ – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, nustatytos t+1 metams, įvertinus įvykdytas ilgalaikėje veiklos programoje numatytas ir su Komisija suderintas investicijas t-aisiais kainų reguliavimo periodo metais, Lt (Eur);

$S_{\text{nusid}, t}$ – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, nustatytos t-iesiems kainų reguliavimo metams, Lt (Eur).

66.4. X rodiklis, atspindintis nuo įmonės veiklos nepriklausančių veiksnių pokyčius: pasikeitus mokesčiams, ekonomikos ir darbo rinkos tendencijoms (Finansų ministerijos skelbiamiems ateinančių vienerių metų vidutinio darbo užmokesčio pokyčiams), teisės aktų reikalavimams, įsigaliojus Komisijos patvirtintam Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašui bei kt. ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$X_{t+1} = \sum_{i=1}^n L_x^i * \frac{X_{t+1}^i - X_t^i}{X_t^i}; \quad (67)$$

čia:

L_x^i – i-ojo veiksnio dalis visose sąnaudose;

X_t^i – i-ojo veiksnio reikšmė t-aisiais metais;

n – veiksnių skaičius.

66.5. Tiekimo saugumo buitiniams vartotojams užtikrinimo sąnaudų koregavimo koeficientas (K_{tsaug}) skaičiuojamas pagal formulę:

$$K_{\text{tsaug}, t+1} = \frac{L_{\text{tsaug}}}{100} * \left(\frac{S_{\text{tsaug}, t+1}}{S_{\text{tsaug}, t}} - 1 \right); \quad (68)$$

čia:

L_{tsaug} – koreguojama tiekimo saugumo buitiniams vartotojams užtikrinimo sąnaudų dalis visose tiekimo veiklos sąnaudose t-aisiais kainų reguliavimo periodo metais, proc.;

$S_{\text{tsaug}, t+1}$ – prognozuojamos tiekimo saugumo buitiniams vartotojams užtikrinimo sąnaudos (t+1)-aisiais kainų reguliavimo periodo metais, Lt (Eur);

$S_{\text{tsaug}, t}$ – tiekimo saugumo buitiniams vartotojams užtikrinimo sąnaudos t-aisiais kainų reguliavimo metais, Lt (Eur).

67. Gamtinių dujų tiekimo saugumo buitiniams vartotojams, siekiant užtikrinti nenutrūkstamą gamtinių dujų tiekimą, metinės sąnaudos skaičiuojamos įvertinus:

67.1. pagrįstas sąnaudas, susijusias su gamtinių dujų atsargų kaupimu nenutrūkstamam tiekimui užtikrinti, jeigu gamtinių dujų tiekimo įmonė turi techninę galimybę atsargas kaupti pati ir pateikia tai pagrindžiančius duomenis;

67.2. sutarties dėl gamtinių dujų atsargų kaupimo nenutrūkstamam tiekimui užtikrinti, sudarytos su kita gamtinių dujų įmone, galinčia teikti šią paslaugą, nuostatas (šios sutarties kopija pateikiama Komisijai);

67.3. sutarties su gamtinių dujų laikymo įmone, registruota, veikiančia ir turinčia saugyklas bet kurioje valstybėje narėje, gamtinių dujų perdavimo sistema sujungtoje su Lietuvos Respublika, nuostatas pagal formulę (šios sutarties kopija pateikiama Komisijai):

$$S_{t \text{ saug}} = T_{GD \text{ buit}} \times Q_p \times R + Q_p \times T_{tr} + T_{GD \text{ saug}} \times Q_{\text{saug}} \times R + Q_{\text{saug}} \times T_{\text{saug}}; \quad (69)$$

čia:

$T_{GD \text{ buit}}$ – prognozuojama dujų pirkimo kaina, skaičiuojama kaip buitiniams vartotojams taikomos dujų kainos svertinis vidurkis, Lt/MWh (Eur/MWh);

$T_{GD \text{ saug}}$ – saugyklose laikomų tiekimo saugumui buitiniams vartotojams užtikrinti gamtinių dujų pirkimo kaina, Lt/MWh (Eur/MWh);

Q_p – papildomai perkamas dujų kiekis, reikalingas tiekimo saugumui buitiniams vartotojams užtikrinti, MWh;

Q_{saug} – dujų saugykloje saugojamas dujų kiekis, reikalingas tiekimo saugumui buitiniams vartotojams užtikrinti, MWh;

R – palūkanų norma, skaičiuojama pagal Metodikos 12.9.2.2 punkto nuostatas, proc.;

T_{tr} – dujų transportavimo ir saugojimo saugykloje kaina, Lt/MWh (Eur/MWh). Dujų transportavimo ir saugojimo saugykloje kaina skaičiuojama pagal galiojančias sutartis, sudarytas tarp dujas tiekiančios dujų transportavimo ir saugojimo paslaugas teikiančių dujų įmonių;

T_{saug} – dujų saugojimo kaina, nustatoma pagal galiojančias sutartis, sudarytas tarp dujas tiekiančios ir dujas saugojančios įmonės, Lt/MWh (Eur/MWh).

68. Gamtinių dujų atsargos buitiniams vartotojams kaupiamos pagal Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 163 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“, nuostatas.

69. Gamtinių dujų vartotojai pagal vartojimo paskirtį skirstomi į dvi grupes: buitinius ir nebutinius vartotojus. Pagal faktiškai per metus į gamtinių dujų pristatymo vietą patiektą gamtinių dujų kiekį vartotojai priskiriami tam tikram pogrupiui pagal Metodikos 75 punktą.

70. Diferencijuojant gamtinių dujų tiekimo kainas vartotojams, turi būti atskiriamos gamtinių dujų tiekimo veiklos sąnaudos buitiniams ir nebutiniams vartotojams ir neviršyti kainos viršutinėje riboje nustatyto pajamų lygio.

ANTRASIS SKIRSNIS GAMTINIŲ DUJŲ TARIFAI BUITINIAMS VARTOTOJAMS

71. Buitiniams vartotojams konkretūs gamtinių dujų tarifai skaičiuojami kas pusę metų pagal gamtinių dujų tarifų nustatymo metodikas. Šias metodikas parengia ir kartu su tarifų skaičiavimais Komisijai teikia gamtinių dujų įmonės.

72. Buitiniams vartotojams nustatytą tarifą sudaro:

72.1. prognozuojama gamtinių dujų (produkto) įsigijimo kaina, kuri suskaičiuota remiantis Metodikos 14 punktu;

72.2. konkrečios perdavimo, skirstymo, laikymo, skystinimo kainos;

72.3. tiekimo kaina, įskaitant tiekimo saugumo išlaidas, suskaičiuotas remiantis Metodikos 65 punktu, pateikiant kaip atskirą tiekimo kainos dalį;

72.4. skirtumo tarp ankstesnio tarifų galiojimo laikotarpio prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų (produkto) kainų suma, suskaičiuota remiantis Metodikos 73–74 punktais;

73. Skirtumas tarp faktinės ir suskaičiuotos (prognozuotos) gamtinių dujų pirkimo (importo) kainos už pasibaigusį gamtinių dujų tiekimo pusmetį įvertinamas, nustatant gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, perskaičiuojant gamtinių dujų pirkimo (importo) kainą kitam pusmečiui pagal formulę:

$$\Delta T_{GD \text{ buit}} = \frac{(T_{GD \text{ buit pr } i} * Q_{\text{buit } i}) - (T_{GD \text{ buit f } i} * Q_{\text{buit } i})}{Q_{\text{buit } (i+1)}}; \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (70)$$

čia:

$\Delta T_{GD \text{ buit}}$ – skirtumas tarp faktinės ir suskaičiuotos (prognozuotos) gamtinių dujų pirkimo

(importo) kainos buitiniams vartotojams;

$T_{GD \text{ buit } pr i}$ – i-ojo pusmečio suskaičiuota (prognuozuota) gamtinių dujų pirkimo (importo) kaina buitiniams vartotojams, Lt/MWh (Eur/MWh);

$Q_{\text{buit } i}$ – i-ojo pusmečio buitiniams vartotojams parduotas gamtinių dujų kiekis, MWh;

$Q_{\text{buit } t+1}$ – t+1 laikotarpiui buitiniams vartotojams prognozuojamas parduoti gamtinių dujų kiekis, MWh;

$T_{GD \text{ buit } f i}$ – i-ojo pusmečio faktinė gamtinių dujų pirkimo (importo) kaina buitiniams vartotojams, Lt/MWh (Eur/MWh).

74. Skirtumas tarp faktinės ir suskaičiuotos (prognozuotos) gamtinių dujų pirkimo (importo) kainos įvertinamas nustatant gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, paskirstant susidariusį skirtumą per Komisijos nustatytą laikotarpį, kuris siekiant optimalaus ilgalaikio efekto išlaikant tarifų stabilumą negali būti ilgesnis nei būsiami keturi tarifų buitiniams vartotojams nustatymo laikotarpiai (pusmečiai), šiais atvejais:

74.1. iš trečiųjų valstybių kilusiam ir į Lietuvos Respublikos teritoriją gamtines dujas tiekiančiam užsienio subjektui arba gamtinių dujų tiekėjui pakeitus esmines gamtinių dujų tiekimo sutarties sąlygas, sąlygojusias į ankstesniais laikotarpiais galiojusią gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams įskaičiuotos gamtinių dujų pirkimo (importo) kainos mažėjimą, Komisijos sprendime atskirai nurodant tokio skirtumo dydį;

74.2. Komisijai atlikus bendrovės patikrinimą ir nustačius neatitikimus tarp gamtinių dujų tarifuose buitiniams vartotojams įskaičiuotos ir faktinės gamtinių dujų pirkimo (importo) kainos bei neatitikimus tarp buitiniams vartotojams atitinkamam laikotarpiui prognozuotų patiekti ir faktiškai patiektų gamtinių dujų kiekių.

75. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams nustatomi pagal pogrupius. Buitiniai vartotojai pagal metinį suvartojamų gamtinių dujų kiekį skirstomi į šiuos pogrupius:

75.1. suvartojančius iki 500 m³ per metus;

75.2. suvartojančius nuo 500 m³ iki 20000 m³ per metus;

75.3. suvartojančius daugiau kaip 20000 m³ per metus.

76. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams gali būti diferencijuojami pagal zonas, atsižvelgiant į gamtinių dujų šiluminę vertę (kaloringumą).

TREČIASIS SKIRSNIS PASKIRTASIS GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

77. Paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo parduodamų gamtinių dujų reguliuojamiems energijos gamintojams kaina susideda iš gamtinių dujų įsigijimo kainos ir paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainos.

78. Gamtinių dujų įsigijimo kaina energijos gamintojams skaičiuojama, įvertinus faktines gamtinių dujų pirkimo sąnaudas ir gamtinių dujų sunaudojimą technologinėms reikmėms, patirtą SGD terminale išdujinimo proceso metu.

79. Paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kaina (T_{pask}) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{\text{pask}} = \left(\frac{S_{\text{pask}} + \Delta S_{\text{pask}}}{Q_{\text{pask}}} \right) \times K_{t+1} + ((T_{GD} \times 0,0075) - (T_{GD} - T_{\text{baz}}) \times 0,008); \quad (\text{Lt/MWh (Eur/MWh)}) \quad (71)$$

čia:

S_{pask} – nustatytos metinės paskirtojo gamtinių dujų tiekimo sąnaudos, Lt (Eur), skaičiuojamos pagal formulę:

$$S_{\text{pask}} = C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_F + C_O + C_{PR} \quad (\text{Lt (Eur)}) \quad (72)$$

čia:

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, Lt (Eur);

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploataavimo sąnaudos, Lt (Eur);

C_P – personalo sąnaudos, Lt (Eur);

C_T – mokesčių sąnaudos, Lt (Eur);

C_A – administracinės sąnaudos, Lt (Eur);

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Lt (Eur);

C_F – finansavimo sąnaudos, Lt (Eur);

C_O – kitos paskirstytinos sąnaudos, Lt (Eur);

C_{PR} – pagrįstos paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo pasirengimo veiklai sąnaudos (toliau – pasirengimo veiklai sąnaudos), patirtos iki paskirtojo tiekėjo veiklos pradžios vykdamas teisės aktų įpareigojimus įgyvendinant suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą. Jeigu pasirengimo veiklai sąnaudos sudaro daugiau nei 20 proc. paskirtojo tiekėjo t+1-ųjų metų veiklos sąnaudų, šios sąnaudos į kainą gali būti proporcingai įtraukiamos, Komisijai išdėstant jas per laikotarpį ne ilgesnį kaip 5 metai, Lt (Eur).

Q_{pask} – paskirtojo tiekėjo metinis gamtinių dujų kiekis, nustatytas vadovaujantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, MWh;

T_{GD} – metinė gamtinių dujų pirkimo kaina, nustatoma remiantis Metodikos 14 punktu, Lt/MWh (Eur/MWh);

0,0075 ir 0,008 – gamtinių dujų kainų svyravimus įvertinantys koeficientai;

T_{baz} – bazinė gamtinių dujų pirkimo kaina lygi 110 Lt/MWh arba 31,86 Eur/MWh;

ΔS_{paskr} – faktinis paskutinių 12 mėn. ar trumpesnio laikotarpio skirtumas tarp privalomo SGD terminalo būtinąjo paskirstyti gamtinių dujų kiekio ir kiekio, suderinto su energijos gamintojais, įsigijimo ir realizavimo kainų skirtumo ar to kiekio saugojimo sąnaudos. Šios sąnaudos įvertinamos remiantis Metodikos 80 punktu.

K_{t+1} – paskirtojo tiekimo sąnaudų koregavimo koeficientas, kuris skaičiuojamas:

$$K_{t+1} = \frac{S_{pask, fakt}}{S_{pask, progn}}; \quad (73)$$

čia:

$S_{pask, fakt}$ – pagrįstos faktinės t-ųjų metų paskirtojo tiekėjo sąnaudos, Lt (Eur);

$S_{pask, progn}$ – prognozuotos paskirtojo tiekėjo sąnaudos t-aisiais metais, Lt (Eur).

80. Paskirtasis gamtinių dujų tiekėjas privalomą paskirstyti, tačiau, remiantis su energijos gamintojų suderintais gamtinių dujų tiekimo grafikais, nesuvargotą SGD terminalo būtinąjį kiekį realizuoja Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo 7.2 ir 7.3 punktuose nurodytais būdais. Skirtumas, susidaręs tarp įsigijimo ir realizavimo kainų, Komisijos pripažįstamas pagrįstomis sąnaudomis, įvertinus paskirtojo tiekėjo galimybes realizuoti dujas ir ekonominį pasirinkimo pagrindimą. Jeigu paskirtasis tiekėjas Komisijai nepateikia pagrindimo, kad SGD terminalo būtinasis kiekis pagal galimybes realizuotas ekonomiškai naudingiausiu būdu, sąnaudos nėra laikomos pagrįstomis paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo sąnaudomis ir jos nėra įvertinamos, nustatant paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainą.

81. Paskirtajam gamtinių dujų tiekėjui pardavus didesnę nei paskirtojo tiekėjo metinį gamtinių dujų kiekį, nustatytą vadovaujantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, metinės paskirtojo gamtinių dujų tiekimo sąnaudos ($S_{pask, fakt}$) proporcingai arba kitais, su Komisija suderintais, būdais, jei jie tiksliau atspindi realią padėtį, mažinamos, remiantis Metodikos 73 formule, atsižvelgiant į paskirtojo tiekėjo parduotą gamtinių dujų kiekį nereguliuojamoje rinkoje.

VIII SKYRIUS

GAMTINIŲ DUJŲ LAIKYMO VERSLO VIENETO PASLAUGŲ KAINODARA

82. Gamtinių dujų laikymo kainos viršutinė riba skaičiuojama *mutatis mutandis* taikant šios Metodikos III skyriaus nuostatas.

IX SKYRIUS

REIKALAVIMAI, SUSIJĘ SU GAMTINIŲ DUJŲ ĮMONIŲ REGULIUOJAMŲ VEIKLŲ KAINŲ IR KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ NUSTATYMU

83. Reguluojamų paslaugų, įskaitant ir gamtinių dujų tiekimo, kai po Komisijos atlikto gamtinių dujų rinkos tyrimo Komisija priima sprendimą reguliuoti tiekimo kainas, kainų viršutinėms riboms nustatyti gamtinių dujų įmonė ne vėliau kaip prieš keturis mėnesius iki naujų kainų įsigaliojimo Komisijai pateikia:

83.1. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai nustatyti, atskirai pateikiant visų teikiamų paslaugų duomenis (Metodikos 1 priedas);

83.2. papildomai gamtinių dujų perdavimo magistraliniu dujotiekio paslaugos atveju Dujotiekio vamzdžio segmentų įvesties duomenis (Metodikos 9 priedas), konkrečius segmentus Metodikos 9 priede nurodo perdavimo sistemos operatorius, kartu su gamtinių dujų perdavimo sistemos žemėlapiu, kuriame pavaizduoti dujotiekių segmentai bei gamtinių dujų srautų kryptys;

83.3. gamtinių dujų perdavimo magistraliniu dujotiekio paslaugos atveju visą reikalingą informaciją apie investicijas, susijusias su tranzito veikla, kuri iki įleidimo-išleidimo taškų modelio įgyvendinimo perdavimo sistemai buvo nereguluojama, investicijų grąžos normai nustatyti pagal Metodikos 12.9.2.3.6. punktą;

83.4. veikloje naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę, atskirai pateikiant visų teikiamų paslaugų duomenis (Metodikos 4 priedas);

83.5. ilgalaikės reguliuojamos veiklos programos lentelę (Metodikos 5 priedas);

83.6. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas.

84. Kainų viršutinėms riboms koreguoti gamtinių dujų įmonė ne vėliau kaip prieš keturis mėnesius iki naujų kainų įsigaliojimo Komisijai pateikia:

84.1. duomenų suvestinę kainos viršutinei ribai koreguoti (Metodikos 2 priedas);

84.2. duomenis nustatytai investicijų grąžai koreguoti (Metodikos 3 priedas);

84.3. veikloje naudojamo turto vertės skaičiavimo lentelę, atskirai pateikiant visų teikiamų paslaugų duomenis (Metodikos 4 priedas);

84.4. ilgalaikės reguliuojamos veiklos programos lentelę (Metodikos 5 priedas), jeigu programa koreguojama;

84.5. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas.

85. Gamtinių dujų įmonei laiku nepateikus Komisijai visų reikiamų duomenų, Komisija gali pratęsti nustatytų kainų viršutinių ribų galiojimo laikotarpį.

86. Sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimo / skirstymo sistemos balansavimą, kartu su perdavimo / skirstymo kainos viršutinės ribos nustatymo / koregavimo duomenimis Komisijai pateikia praėjusių ir ateinančių metų balansavimo paslaugos pajamų, pastoviųjų ir kintamųjų sąnaudų suvestinę, vadovaudamasis Metodikos 1 priedu.

87. Perdavimo sistemos operatorius kartu su duomenimis perdavimo kainos viršutinei ribai nustatyti / koreguoti pateikia praėjusių ir ateinančių metų detalizuotą SGD terminalo lėšų administravimo sąnaudų suvestinę.

88. Komisija sprendimą dėl gamtinių dujų reguliuojamų paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymo priima ne vėliau kaip per 45 dienas, o dėl gamtinių dujų įmonių reguliuojamų kainų viršutinių ribų koregavimo – ne vėliau kaip per 30 dienų nuo gamtinių dujų įmonės duomenų pateikimo dienos.

89. Gamtinių dujų įmonės ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų įsigaliojimo Komisijai pateikia Gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams projektą kartu su:

89.1. duomenų suvestinę gamtinių dujų tarifams nustatyti (Metodikos 6 priedas);

89.2. skirtumo tarp faktinės ir suskaičiuotos (prognozuotos) gamtinių dujų pirkimo (importo) kainos lentelę (Metodikos 7 priedas);

89.3. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas.

90. Konkrečios kainos skaičiuojamos pagal gamtinių dujų įmonės kainų nustatymo

metodikas, kurias parengia ir kartu su kainų skaičiavimo projektu ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų įsigaliojimo gamtinių dujų įmonės pateikia Komisijai.

91. Gamtinių dujų įmonė, vykdanči paskirtąjį gamtinių dujų tiekimą, ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų įsigaliojimo Komisijai pateikia:

91.1. duomenų suvestinę paskirtojo tiekėjo kainai nustatyti, atskirai pateikiant visų teikiamų paslaugų duomenis (jei veikla minėtą laikotarpį buvo vykdoma), remiantis Metodikos 8 priedu, nurodant faktinius praėjusių 3 metų duomenis ir ateinančių vienerių metų prognozuojamus duomenis;

91.2. duomenis ir detalius pagrindimus apie pasirengimo veiklai sąnaudų, patirtų nuo paskirtojo tiekėjo paskyrimo momento, remiantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, iki paskirtojo tiekėjo veiklos pradžios, būtinumą;

91.3. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas.

92. Gamtinių dujų įmonė, teikianti SGD perkrovos paslaugą, ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų įsigaliojimo Komisijai pateikia duomenis SGD perkrovos kainai nustatyti ir aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas.

93. Komisija, nustačiusi, kad gamtinių dujų įmonių nustatytos kainos diskriminuoja vartotojus, kryžmiškai subsidijuoja skirtingas veiklas ar vartotojų grupes, nurodo įmonėms jų klaidas. Gamtinių dujų įmonės privalo jas ištaisyti per 15 dienų. Jei gamtinių dujų įmonė nevykdo Komisijos reikalavimo, Komisija turi teisę vienašališkai nustatyti konkrečias reguliuojamas kainas.

94. Skaičiavimai atliekami be pridėtinės vertės mokesčio (PVM), o tarifai buitiniams vartotojams pateikiami Lt/m³ (Eur/m³).

95. Komisijos pagal šią Metodiką nustatytos konkrečios kainos skelbiamos viešai ir taikomos Energetikos įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

96. Komisija turi teisę iš gamtinių dujų įmonių per Komisijos nustatytą protingą terminą gauti visą informaciją ir dokumentus, būtinus Komisijos funkcijoms, susijusioms su gamtinių dujų reguliuojamų paslaugų kainų viršutinėms riboms nustatyti ir koreguoti pagal šią Metodiką, atlikti.

97. Gamtinių dujų įmonės, pažeidusios Metodikoje nustatytus reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

98. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Metodikos laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

DUOMENŲ SUVESTINĖ KAINOS VIRŠUTINEI RIBAI NUSTATYTI
(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodikos
2 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

**DUOMENŲ SUVESTINĖ KAINOS VIRŠUTINEI RIBAI
KOREGUOTI**

(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Eil. Nr.	Rodiklis		Vnt.	Perdavimo/Skirstymo/Skystinimo/Laikymo/Tiekimo veikla				
				20__	20__	20__	20__	20__
I.	I_{qt+1}	Kiekio koregavimo koeficientas						
I.1	Q_t	prognozuotas bazinis gamtinių dujų kiekis t -iesiems kainų reguliavimo metams	MWh					
I.2	Q_{tf}	faktinis t -ųjų metų gamtinių dujų kiekis	MWh					
I.3	Q_{pt}	prognozuoti baziniai ilgalaikiai gamtinių dujų sistemos pajėgumai t -iesiems kainų reguliavimo metams	MWh/p arą/met us					
I.4	Q_{ptf}	faktiniai t -ųjų metų ilgalaikiai gamtinių dujų sistemos pajėgumai	MWh/p arą/met us					
II.	$I_{infl, t+1}$	Infliacijos koregavimo koeficientas						
II.2	$L_{s, inf, t}$	įnašų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), įnašų						

		<i>gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose pajamose</i>						
II.3	I_v	<i>Lietuvos statistikos departamento paskelbta metinė infliacija</i>	proc.					
II.4	$S_{inf,t}$	koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais	Lt (Eur)					
II.5	$S_{inf,t+1}$	konkreiems reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių	Lt (Eur)					
III.	$I_{inv,t+1}$	Investicijų koregavimo koeficientas						
III.1	$S_{inv,t+1}$	<i>sąnaudos, įvertinus sąnaudų pokytį dėl įgyvendintų/neįgyvendintų investicijų</i>	Lt (Eur)					
III.3	$S_{inv,t}$	<i>sąnaudos koreguojamos dėl įgyvendintų/neįgyvendintų investicijų t-aisiais metais</i>	Lt (Eur)					
III.4	$L_{inv,t}$	<i>koreguojama dėl investicijų sąnaudų dalis visose pajamose</i>						
IV.	$I_{ROI,t+1}$	Investicijų grąžos koregavimo koeficientas						
IV.1	ROI_{t+1}	<i>investicijų grąža t+1-aisiais kainų reguliavimo metais, įvertinus įmonės pagal ilgalaikę reguliuojamos veiklos programą įvykdytas ir su Komisija suderintas investicijas</i>	Lt (Eur)					
IV.2	ROI_t	<i>investicijų grąža t-aisiais metais</i>	Lt (Eur)					
IV.3	$L_{ROI,t}$	<i>investicijų grąžos dalis visose pajamose</i>						
V.	$I_{tech,t+1}$	Technologinių sąnaudų koregavimo koeficientas						

V.1	$S_{\text{tech}, t}$	<i>t-aisiais metais įtrauktos gamtinių dujų technologinės sąnaudos</i>	Lt (Eur)					
V.2	$S_{\text{tech}, t+1}$	<i>t+1-iesiems metams prognozuojamos technologinės sąnaudos</i>	Lt (Eur)					
V.3	$L_{\text{tech}, t}$	<i>technologinių sąnaudų dalis visose pajamose</i>						
VI.	I_{nk}	Nenumatytų pasikeitimų koeficientas						
VI.1	$I_{\text{paj}, t}$	<i>t-ųjų metų dujų įmonės nenumatytos pajamos (atskirai parodyti visas nenumatytas pajamas/sąnaudas)</i>	Lt (Eur)					
VI.2	$P_{\text{aj}, t}$	<i>nustatytas pajamų lygis t-aisiais metais</i>	Lt (Eur)					
VII.	X_{t+1}	Nuo įmonės nepriklausančių veiksnių pokyčių koregavimo koeficientas						
VII.1	x_t	<i>i-tojo veiksnio reikšmė t-aisiais metais</i>	Lt (Eur)					
VII.2	x_{t+1}	<i>i-tojo veiksnio reikšmė t+1-aisiais metais</i>	Lt (Eur)					
VII.3	L_x^i	<i>i-tojo veiksnio dalis visose pajamose</i>						
VIII.	Q_{t+1}	<i>t+1 –ųjų metų bazinis dujų kiekis</i>	MWh					
IX.	K_{t+1}	Koregavimo koeficientas		1				
X.	T_{t+1}	Pakoreguota kainos viršutinė riba	Lt/MWh (Eur/MWh)					

Tvirtinu:

Pareigos_____
Parašas_____
Vardas, pavardė

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodikos
3 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

**DUOMENYS NUSTATYTOS INVESTICIJŲ GRAŽOS
KOREGAVIMUI**

(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Eil. Nr.	Rodikliai	Mato vnt.	_____ veikla						
			20__- 20__ (4+5+6)	20__- 20__ (4+5+6)	20__- 20__ (4+5+6)	20__- 20__ (4+5+6)	20__- 20__ (4+5+6)	20__-20__ (4+5+6+8+9)	20__-20__ (4+5+6+8+9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Nustatyta investicijų gražos norma t-aisiais metais	%							
2.	Licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertė	Lt (Eur)							
3.	Nustatyta investicijų graža	Lt (Eur)							
4.	Faktinė investicijų graža	Lt (Eur)							
5.	Faktinė investicijų gražos norma	%							
6.	Nustatytos gražos viršijimas	Lt (Eur)							
7.	Nustatytos gražos viršijimas dėl veiklos	Lt (Eur)							

	efektyvumo								
8.	Pirmoji (2 proc.) teigiamos investicijų grąžos neatitikties riba (3 eil. x 0,02)	Lt (Eur)	x	x	x		x	x	
9.	Antroji (6 proc.) teigiamos investicijų grąžos neatitikties riba (3 eil. x 0,06)	Lt (Eur)	x	x	x		x	x	
10. 1.	Pirmosios teigiamos investicijų grąžos neatitikties ribos viršijimas (9 eil.-8 eil.) (pildoma, jeigu 7 eil.>9 eil.)	Lt (Eur)	x	x	x		x	x	
10. 2.	Pirmosios teigiamos investicijų grąžos neatitikties ribos viršijimas (7 eil.-8 eil.) (pildoma, jeigu 7 eil.<9 eil.)	Lt (Eur)	x	x	x		x	x	
11.	Antrosios teigiamos investicijų grąžos neatitikties ribos viršijimas (7 eil.-9 eil.) (pildoma, jeigu 6 eil.>9 eil.)	Lt (Eur)	x	x	x		x	x	
12.	Koreguotinas nustatytos investicijų grąžos viršijimas (6 eil.-7 eil.+10 eil./2+11 eil.)	Lt (Eur)	x	x	x		x	x	

Tvirtinu:

Pareigos_____
Parašas_____
Vardas, pavardė

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodikos
4 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą		Duomenys apie kontaktinį asmenį	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

LICENCIJUOJAMOJE VEIKLOJE NAUDOJAMO TURTO
(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

VERTĖS SKAIČIAVIMO LENTELĖ

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	_____ veikla
			20__ m. gruodžio 31 d.
1.	Ekonomiškai pagrįsta ilgalaikio turto vertė (RAB) 20__ gruodžio 31 d.(2+3-4-5+6-7-8-9)	Lt (Eur)	
2.	Likutinė reguliuojamos veiklos ilgalaikio turto vertė 20__ sausio 1 d. (ataskaitinio laikotarpio pradžioje)	„-“	
3.	Dujų įmonės su Komisija suderintos bei įgyvendintos investicijos per 20__ m. (ataskaitinius metus)	„-“	
4.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos priskaitytos per 20__ m. (ataskaitinius metus)	„-“	
5.	Parduoto, perleisto ir nurašyto turto likutinė vertė 20__ gruodžio 31 d. (ataskaitinių metų pabaigai)	„-“	
6.	Atsargos, kurias dujų įmonė privalo laikyti 20__ m. gruodžio 31 d. (ataskaitinio laikotarpio pabaigoje)	„-“	
7.	Dotacijų ir subsidijų (įskaitant vartotojų prijungimo įmokas, ES fondų lėšas) likutinė vertė 20__ m. gruodžio 31 d.	„-“	
7.1.	iš jų: naujų vartotojų prijungimo įmokos	„-“	
8.	Nenaudojamo, laikinai nenaudojamo (užkonservuoto) turto vertė 20__ m. gruodžio 31 d.	„-“	
9.	Nebaigtos statybos vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigai 20__ m. gruodžio 31 d.	„-“	

Tvirtinu:

Pareigos

Parašas

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodikos
5 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

**ILGALAIKĖS REGULIUOJAMOS VEIKLOS PROGRAMOS
LENTELĖ**

(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Eil. Nr.	Pavadinimas	_____ veikla					
		20__	20__	20__	20__	20__	iš viso
1	2	3	4	5	6	7	
1.	FINANSAVIMO ŠALTINIAI, Lt (Eur)						
1.1.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos						
1.2.	Per ataskaitinį laikotarpį paimtų paskolų suma						
1.3.	Subsidijos ir dotacijos						
1.3.1.	<i>iš jų: valstybės biudžeto lėšos</i>						
1.4.	Pajamos iš prijungimo įmokos bei neatsiperkančios prisijungimo įmokos dalies						
1.5.	Grynojo pelno dalis veiklos programai įgyvendinti						
1.6.	Kiti finansavimo šaltiniai						
1.6.1.	<i>(išvardinti)</i>						
2.	LĖŠŲ PANAUDOJIMAS, Lt (Eur)						
2.1.	Investicijų projektai, finansuojami ne tik reguliuojamos veiklos lėšomis (1.3., 1.6. eilutės)						

2.1.1.	(išvardinti)						
2.2.	Įmonės veiklos programoms vykdyti, iš viso:						
2.2.1.	Naujas turtas, iš viso:						
2.2.1.1.	dujų sistemų plėtra						
	(išvardinti)						
2.2.1.2.	transporto priemonės						
2.2.1.3.	kompiuterinė technika						
2.2.1.4.	kita įranga, prietaisai, įrenginiai						
2.2.1.5.	nematerialusis turtas						
2.2.1.6.	kitas turtas						
	(išvardinti)						
2.2.2.	Turto atstatymas, rekonstrukcija, iš viso:						
2.2.2.1.	dujotiekiai						
	(išvardinti)						
2.2.2.2.	dujų kompresorinės stotys						
2.2.2.3.	dujų skirstymo stotys						
	(išvardinti)						
2.2.2.4.	dujų reguliavimo punktai						
	(išvardinti)						
2.2.2.5.	kiti dujų sistemų priklausiniai ir kitas turtas						
	(išvardinti)						
2.3.	Bendrojo naudojimo sistemoms išpirkti						
2.4.	Paskoloms grąžinti						
2.5.	Kitos lėšų panaudojimo sritys						
2.5.1.	(išvardinti)						

Tvirtinu:

Pareigos_____
Parašas_____
Vardas, pavardė

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodikos
6 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

_____ gamtinių dujų tarifo buitiniams vartotojams duomenys
(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

I. Kintamoji tarifo dalis.

Vartotojų grupė	Gamtinių dujų pirkimo kaina, Lt/MWh (Eur/MWh)	Gamtinių dujų tiekimo kaina, Lt/MWh (Eur/MWh)	Gamtinių dujų transportavimo kaina, Lt/MWh		Skirtumas tarp faktinės ir suskaičiuotos (prognuozuotos) dujų pirkimo (importo) kainų, Lt/MWh (Eur/MWh)	Iš viso, Lt/MWh (Eur/MWh)	kWh/m³	Tarifas Lt/m³ (Eur/m³)
			Perdavimo dujotiekiais	Skirstomaisiais dujotiekiais				

II. Pastovioji tarifo dalis.

Vartotojų grupė	Perdavimo paslaugos kaina už pajėgumus, Lt/MWh (Eur/MWh)	Vartotojų skaičius, vnt.	Vartotojo pajėgumai perdavimo sistemoje, MWh/per parą/metus	Dujų perdavimo kaina, Lt (Eur)	Dujų tiekimo sąnaudos buitiniams vartotojams, Lt (Eur)	Dujų tiekimo kaina, Lt/mėn. (Eur/mėn.)	Pastovioji tarifo dalis, Lt/mėn. (Eur/mėn.)

Tvirtinu:

_____ Pareigos

_____ Parašas

_____ Vardas, pavardė

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodikos
7 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

_____ gamtinių dujų tarifo buitiniams vartotojams duomenys
(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Metai/mėnuo	Į tarifą įtraukta gamtinių dujų įsigijimo kaina, Lt/MWh (Eur/MWh)	Faktinė dujų įsigijimo kaina, Lt/MWh (Eur/MWh)	Kiekis, MWh	Skirtumas, Lt (Eur)
1	2	3	4	(2-3)*4
Iš viso, Lt				
Prognozuojamas gamtinių dujų kiekis t+1 pusmečiui, MWh				
Į gamtinių dujų tarifą įtraukiamas skirtumas, Lt/MWh (Eur/MWh)				

Tvirtinu:

Pareigos

Parašas

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodika
8 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

DUOMENŲ SUVESTINĖ
PASKIRTOJO GAMTINIŲ DUJŲ TIEKĖJO KAINAI NUSTATYTI

(gamtinių dujų įmonės
pavadinimas)

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos
kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Eil. · Nr. · Rodiklis			Vnt	Paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo veikla				
				Praėję reguliavimo metai			Vidurkis	Būsimo reguliavimo metai
				20__ –	20__ –	20__	20__ – 20__	20__
VEIKLOS RODIKLIAI								
1.	S	Reguliuojamos gamtinių dujų veiklos sąnaudos, iš viso	Lt (Eur)					
1.1.		Kintamosios sąnaudos, iš viso	„-“					
1.1. .1.	C GP	Gamtinių dujų įsigijimo (importo) sąnaudos	„-“					
1.1. .2.	C L	Gamtinių dujų sąnaudos dėl gamtinių dujų sunaudojimo technologinėms reikmėms	„-“					
1.1. .3.	C KB	Gamtinių dujų sąnaudos balansavimo reikmėms	„-“					
1.1. .4.	C K	Kitos kintamos sąnaudos (išvardinti)	„-“					
1.2.		Pastoviosios sąnaudos, iš viso	„-“					
1.2. .1.	C DA	Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	„-“					

1.2 .2.	C M	Remonto, techninės priežiūros ir eksploataavimo sąnaudos	„-“					
1.2 .2. 1.		<i>kuras</i>	„-“					
1.2 .2. 2.		<i>medžiagos, atsarginės dalys, mažavertis inventorius</i>	„-“					
1.2 .2. 3.		<i>techninės priežiūros ir eksploataavimo darbai ir paslaugos</i>	„-“					
1.2 .3.	C SF	Dujų saugojimo sąnaudos	„-“					
1.2 .3. 1.		<i>dujų saugojimo požeminėje saugykloje sąnaudos</i>	„-“					
1.2 .3. 2.		<i>dujų saugojimo dujotiekiuose sąnaudos</i>	„-“					
1.2 .4.	C P	Personalo sąnaudos	„-“					
1.2 .4. 1.		<i>darbo užmokesčio sąnaudos</i>	„-“					
1.2 .4. 2.		<i>privalomojo socialinio draudimo sąnaudos</i>	„-“					
1.2 .4. 3.		<i>garantinio fondo įmokų sąnaudos</i>	„-“					
1.2 .4. 4.		<i>darbuotojų saugos ir sveikatos sąnaudos</i>	„-“					
1.2 .4. 5.		<i>mokymų, kvalifikacijos kėlimo, studijų sąnaudos</i>	„-“					
1.2 .4. 6.		<i>komandiruočių sąnaudos</i>	„-“					
1.2 .5.	C T	Mokesčių sąnaudos	„-“					
1.2 .5. 1.		<i>turto mokestis</i>	„-“					
1.2 .5. 2.		<i>žemės nuomos mokestis</i>	„-“					
1.2 .5. 3.		<i>mokestis už aplinkos teršimą</i>	„-“					
1.2 .5.		<i>neatskaitomas PVM</i>	„-“					

4.								
1.2								
.5.								
5.		<i>žyminis mokestis</i>	„-“					
1.2								
.5.								
6.		<i>kiti mokesčiai</i>	„-“					
1.2	C							
.6.	A	Administracinės sąnaudos	„-“					
1.2								
.6.								
1		<i>teisinės paslaugos</i>	„-“					
1.2								
.6.								
2		<i>konsultacinės paslaugos</i>	„-“					
1.2								
.6.								
3		<i>ryšių paslaugos</i>	„-“					
1.2		<i>Komunalinės paslaugos</i>						
.6.		<i>(elektros energija, vanduo,</i>						
4.		<i>nuotekos, šiukšlės, t. t.)</i>						
1.2								
.6.								
5		<i>Kitos administracinės sąnaudos</i>	„-“					
1.2	C	Rinkodaros ir pardavimų						
.7.	S	sąnaudos	„-“					
1.2								
.7.								
1		<i>reklamos</i>	„-“					
1.2		<i>klientų mokėjimų</i>						
.7.		<i>administravimo, surinkimo</i>						
2		<i>sąnaudos</i>	„-“					
1.2		<i>kitos rinkodaros, pardavimų</i>						
.7.		<i>sąnaudos (nurodyti sumas,</i>						
3		<i>didesnes kaip 5% nuo 1.2.7</i>	„-“					
		<i>punkto sumos)</i>						
1.2								
.8.		Finansinės sąnaudos						
1.2								
.8.								
1.		<i>Palūkanos</i>						
1.2								
.8.								
2.		<i>Kitos finansinės sąnaudos</i>						
1.2	C							
.9.	O	Kitos paskirstytinos sąnaudos	„-“					
1.2								
.9.								
1		<i>Turto draudimo sąnaudos</i>	„-“					
1.2								
.9.		<i>Veiklos rizikos draudimo</i>						
2		<i>sąnaudos</i>	„-“					

1.2 .9. 3		Audito sąnaudos	„-“					
1.2 .9. 4		Narystės, stojamųjų įmokų sąnaudos	„-“					
1.2 .9. 5		Kitos paskirstytinos sąnaudos (nurodyti sumas, didesnes kaip 5% nuo 1.2.9 punkto sumos)	„-“					
2.		Reguliuojamos gamtinių dujų veiklos pajamų, iš viso						
2.1 .		(išvardinti pagal grupes ir detalizuoti vartotojus, suvartojančius daugiau nei 15 mln. m ³ per metus))						
5.		Kitos pajamos (nurodyti)						
6.		Pelnas	„-“					
II.		PREKYBA						
1.	Q	Dujų suvartojimas (transportavimas), iš viso	MWh					
		iš jų (išvardinti pagal grupes)	„-“					
2.	Q TE C H	Dujų sunaudojimas technologinėms reikmėms	„-“					
III .	T	KAINA	Lt/ MWh (Eur/MWh)	-	-	-		-
IV		RODIKLIAI						
1.		Reguliuojamos veiklos sąnaudos iš viso, tenkančios 1 MWh dujų	Lt/ MWh (Eur/MWh)					
2.		Reguliuojamos veiklos sąnaudos iš viso, tenkančios 1-am vartotojui	Lt/vart. (Eur/vart)					
3.		Vartotojų /pristatymo vietų skaičius, tenkantis 1 darbuotojui	vart./darb.					
4.		Darbuotojų skaičius	vnt.					
5.		Vidutinis viršutinis šilumingumas	MWh/tū kst. m ³					

Tvirtinu:

Pareigos

Parašas

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodika
9 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

DUJOTIEKIO VAMZDYNO SEGMENTŲ ĮVESTIES DUOMENYS

(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos
kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

[illegible]